PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 60 lir

Leto XXIII. Št. 279 (6863)

TRST, sobota, 25. novembra 1967

SKRAJNO NEVARNO ZAOSTROVANJE OKOLI CIPRA

Na zahtevo ciprske vlade izredna seja varnostnega sveta Združenih narodov

Nov poziv U Tanta vladam Turčije, Grčije in Cipra, naj ohranijo mir - Makarios je izjavil, da se bo ciprsko prebivalstvo branilo, če bodo Turki napadli - Evakuacija britanskih in ameriških civilistov s Cipra - Tajnik NATO Brosio ponudil Turčiji in Grčiji dobre usluge

NEW YORK, 24. — Ciprska vlada je zahtevala danes nujno sejo varnostnega sveta OZN. Zvedelo se je, da je predsednik varnostnega sveta, malijski predstavnik Mamadu Kante določil sejo na drugo uro po polnoči po srednjeevropskem času.

Glavni tajnik OZN U Tant je poslal vladam Turčije, Grčije in Cipra nove pozive, naj se sporazumejo za postopen umik z otoka vseh oboroženih sil, ki niso ciprske ali varnostne sile OZN.

U Tant ugotavlja, da je stanje skrajno nevarno ter da sta Grčija in Turčija na robu vojne. Prizadete vlade poziva, naj ne uporabljajo sile in naj ne grozijo s silo, naj spoštujejo suverenost, neodvisnost in celovitost Cipra in naj se vzdržijo vsake vojaške intervencije v tej republiki.

U Tant poudarja, da bi tisti, ki bi se prepustili dejanjem sile, ali bi grozili z uporabo sile v teh kritičnih okoliščinah, neizbežno bili odgovorni za vojno, ki bi sledila. U Tant ponuja trem vladam vse sodelovanje sil OZN na Cipru, da prispevajo k postopni demilitarizaciji otoka.

Ciprski predsednik Makarios je govoril nocoj po radiu in je izjavil, da če se bodo turške čete izkrcale na Cipru, se bo ciprsko ljudstvo upiralo s pokončno glavo ter z vso silo in voljo. Poudaril je, da bi se moralo ciprsko vprašanje rešiti na miren način in da nima namena skrivati ciprskemu ljudstvu, da je stanje nevarno, ter da je zelo verjetno, da bo Turčija sprožila vojno. Nadaljeval je: «V zadnjih dneh smo bili priča vojnim pripravam proti Cipru. Upam in želim, da bo logika prevladala in da bo prevladalo ozračje miru, tako da bomo mogli diskutirati in rešiti ciprsko vprašanje.»

Na koncu pravi Makarios, da ciprsko ljudstvo sovraži vojno in želi mir, toda če ne bo mogoče diskutirati in bo izbruhnila vojna, bo stopilo ciprsko ljudstvo v vojno z vso svojo silo in z vso svojo voljo.

Objavili so tudi pismo, ki ga je ciprski delegat poslal predsedniku varnostnega sveta. V pismu obtožuje Turčijo, da se je namenoma zatekla k terorizmu na Cipru, da bi ustvarila izgovor za oboroženo invazijo. Ciper kaže vso mogočo zmernost, da bi napravili konec napetosti.

Ciper protestira tudi zaradi novih izzivalnih kršitev, ki jih izvajajo turška vojaška letala s preletavanjem otoka in se ne ozirajo na pozive tajnika OZN U Tanta na zmernost.

Danes se je glavni tajnik OZN U Tant pogovarjal z ameriškim, britanskim in kanadskim delegatom v zvezi s Ciprom.

Istočasno se nadaljuje diplomatska dejavnost v Atenah, Ankari in Nikoziji ter v drugih prestolnicah. Danes dopoldne je prišel iz Ankare v Atene U Tantov posebni odposlanec Jose Rolz-Bennett. Časnikarjem je izjavil med drugim: «Glavni tajnik OZN je zelo vznemirjen zaradi poslabšanja grško-turških odnosov po zadnjih dogodkih na Cipru.» Pozval je voditelje obeh držav, naj ohranijo hladno kri v sedanjih težavnih okoliščinah, in je dodal: «Med mojim bivanjem v Ankari sta me Demirel in Caglajangil obvestila o stališču turške vlade. Ne vem, če se bom še nocoj sestal z grškimi voditelji, ker bi se moral začeti pogovor šele jutri zjutraj. Nameravam iti tudi v Nikozijo, toda to je odvisno od trajanja mojih razgovorov.»

Johnsonov posebni odposlanec Cyrus Vance, ki je prišel sinoči iz Ankare v Grčijo, se je davi pogovarjal s kraljem Konstantinom in z zunanjim ministrom Pipinelisom. Sprejel ga je tudi predsednik vlade Kolias. Popoldne se je ponovno sestal s Koliasom in Pipinelisom. Turški zunanji minister je sprejel danes dvakrat ameriškega poslanika v Ankari.

Kanadski zunanji minister Martin je včeraj izjavil, da ne more dati podatkov o sedanjih pogajanjih o Cipru. Izjavil je, da je Kanada začela v nedeljo vrsto stikov v Ankari, Atenah, Nikoziji, Londonu, Ottavi in Washinghtonu, da se razjasnijo stališča in predlogi dveh zainteresiranih strani. Dodal je: «Posvetovanja, ki smo jih imeli v Ankari in Atenah, niso za sedaj nakazale nobene možnosti sporazuma, toda stiki se nadaljujejo.»

Iz Bruslja pa javljajo, da sta gr. ška in turška vlada sprejeli dobre usluge glavnega tajnika NATO Manlia Brosia, ki je odpotoval nocoj v Ankaro in Atene. Prespal bo v Neaplju.

Ciprska vlada je javila, da sta tudi danes dve turški vojaški letali leteli nad številnimi področji otoka. Kmalu zatem sta drugi dve letali leteli nad otokom.

V Londonu je predstavnik britanskega ministrstva za obrambo izjavil, da skupina britanskih vojnih ladij kroži v Sredozemlju, ni pa hotel povedati, kje so te ladje. Konservativni list «Daily Mail» piše, da so v Foreign Officeu dobili sporočila, da bi utegnilo turško letalstvo začeti napad na Ciper v prihodnjih oseminštiridesetih urah. V Londonu so že pripravili načrte za evakuacijo angleških civilistov s Cipra. Na tem otoku je približno 18.000 angleških civilistov.

Tudi ameriški državni departma je sporočil, da so sinoči začeli evakuacijo vseh družinskih članov ameriških funkcionarjev na Cipru. Prve skupine so prispele danes v Bejrut. Predstavniki državnega departmaja je izjavil, da skrbi ameriško poslaništvo na Cipru za organiziranje evakuacije. Tudi če se ni dogodil noben posebno hud dogodek v četrtek, je ameriška vlada kljub temu zelo zaskrbljena zaradi napetosti v vzhodnem Sredozemlju. Na Cipru živi 900 družinskih članov funkcionarjev poslaništva in drugih privatnikov.

V Londonu poudarjajo, da je ciprska kriza še vedno zelo nevarna kljub vsem naporom, da bi dosegli opustitev napetosti. Predstavnik Foreign Officea je izjavil, da je v teku živahna diplomatska dejavnost med Ankaro, Atenah, Nikozijo in OZN. V teku so posvetovanja tudi z drugimi prestolnicami.

Na Cipru se napetost stopnjuje. Ciprska narodna straža je v popolni vojni pripravljenosti za primer turškega izkrcanja. Po cestah neprestano krožijo vojaški oddelki peš in z vozili, opremljeni z najmodernejšim orožjem. Pripravljeni so protiletalsk itopovi. Posamezne vojaške oddelke so razmestili po vseh krajih, kjer bi se Turki lahko izkrcali, in tudi okoli krajev, kjer živijo Turki.

Posebni oddelki so razmeščeni na strateških točkah v Nikoziji. Na drugi strani je tudi turško prebivalstvo na področju Nikozije, Lefkee, Pafosa in Famaguste oboroženo. Turški redni oddelki pa so razmeščeni na obrambnih položajih na poti, ki pelje iz turškega dela Nikozije v Kirenijo. V okviru varnostnih sil OZN je na otoku 4500 vojakov.

Davi je nastala v Limasolu močna eksplozija, ni pa bilo žrtev in tudi ne škode. To je že četrta eksplozija v zadnjih štirindvajsetih urah. Tudi z grško-turške meje prihajajo poročila o vojaških pripravah in premikih čet.

Predsednik turške republike Sunaj je predsedoval sestanku s člani vlade in z glavnimi predstavniki vojske. Posvetovali so se o ukrepih v zvezi s Ciprom, če bi se odločili za invazijo. Zvedelo se je, da bo predsednik Sunaj poslal državnim poglavarjem prijateljskih držav poslanice, v katerih pravi, da je Turčija odločena «enkrat za vselej rešiti ciprsko vprašanje». Sunaj dodaja, da je bila Turčija «prisiljena sprejeti dokončno odločitev in ne more sprejeti odgovornosti za zadevne posledice». Dalje trdi, da je ciprska vlada prekršila londonske in zürške sporazume ter da so Turki na Cipru izpostavljeni «neznosnemu pritisku». Turčija «je sklenila rešiti ciprsko vprašanje enkrat za vselej, začenši pri koreninah».

Govori se, da sta dve tretjini turške vojne mornarice v sredozemskih vodah na področju med pristaniščema Mersina in Iskenderum. Danes sta prispela v Adano blizu južne obale Turčije dva bataljona udarnih čet in dva bataljona padalcev.

Predsednik turške vlade Demirel je nocoj, ko je zapustil predsedstvo vlade, izjavil časnikarjem: «Pojdite mirno spat.» Pripomnil pa je, da se bo turški svet za varnost sestal jutri zjutraj ob 10. uri po krajevnem času.

Predsednik Johnson je v stalnem stiku s člani svoje vlade in sledi razvoju krize na Cipru. Cyrus Vance mu je že poslal svoja prva poročila. Predstavnik Bele hiše Christian je izjavil, da ne more povedati vsebine teh poročil in je dodal: «Upamo, da bo navzočnost Vanceja in U Tantovega predstavnika Bennetta mogla pripeljati do rešitve krize, ki naj bo častna za vse.»

Po navodilu italijanskega zunanjega ministra Fanfanija sta italijanska poslanika v Atenah in Ankari obiskala tamkajšnja zunanja ministra in sporočila željo, naj bi v interesu vsega prebivalstva in v splošnem interesu miru v Sredozemlju sporazumno rešili spor.

Moskovske «Izvestija» objavljajo članek, v katerem pozivajo vse prizadete na zmernost, in dodajajo, da je mirna rešitev mogoča. List ugotavlja, da so izkušnje pokazale, da Grki in Turki lahko živijo v miru na otoku. Nato ugotavlja, da želijo zahodni imperialisti, da bi Ciper vodil politiko grške diktatorske vlade ter hočejo spremeniti otok v oporišče NATO.

Prizor iz umazane vojne v Vietnamu. Ranjenega vojaka vodijo v zasilno ambulanto v džungli

Napovedan sestanek komunističnih strank

Sestali se bodo januarja v Budimpešti, da se sporazumejo o sklicanju konference vseh komunističnih strank

RIM, 24. — «Unità» bo objavila jutri naslednje sporočilo o sklicanju posvetovalnega sestanka komunističnih in delavskih strank: «Veliko število komunističnih in delavskih strank se je sedaj izreklo na svojih kongresih, v vodilnih organizmih, na vzajemnih posvetovanjih za sklicanje mednarodne konference komunističnih in delavskih strank, da okrepijo enotnost komunističnega gibanja ter še bolj združujejo vse socialistične in demokratične sile v borbi proti imperializmu za narodno in socialno osvoboditev narodov in za mir na vsem svetu.

Komunistične in delavske stranke Avstralije, Argentine, Bolgarije, Brazilije, Velike Britanije, Madžarske, Nemške demokratične republike, Nemške zvezne republike, Indije, Italije, Mongolije, Poljske, Sirije, Sovjetske zveze, ZDA, Finske, Francije, ČSSR, ki so se udeležile posvetovalnega sestanka v Moskvi marca 1965, so se med seboj dvostransko posvetovale o pripravi nove mednarodne konference.

Na podlagi teh posvetovanj in v skladu z mnenjem in željo, ki sta bila izražena na sestanku marca 1965, so omenjene stranke mnenja, da je umestno sklicati februarja 1968 posvetovalni sestanek za kolektivno izmenjavo misli glede sklicanja mednarodne konference komunističnih in delavskih strank. Vabimo vse bratske stranke, naj podprejo pobudo za sklicanje posvetovalnega sestanka in naj se ga udeležijo.

Naše stranke so se obrnile na centralni komite madžarske socialistične delavske stranke in ga prosile, naj da možnost, da bi posvetovalni sestanek bil v Budimpešti, v kar je privolil in bo poslal vabila bratskim strankam.»

Sledi intervju tajnika Longa, ki obrazložuje pomen napovedanega sestanka. Longo je izjavil, da bo sestanek, o katerem so se odločili po dolgi vrsti dvostranskih posvetovanj, posvetovalnega značaja o sklicanju mednarodne konference komunističnih in delavskih strank ter o smotrih te konference.

Podobno sporočilo je objavila tudi agencija Tass.

25-letnica prvega zasedanja Avnoja

BEOGRAD, 24. — Ob 25-letnici prvega zasedanja Avnoja bo slovesna akademija 26. t.m. v Bihaču, katere se bodo udeležili zastopniki zvezne skupščine in CK ZKJ, zvezne konference socialistične zveze, zveze združenja borcev, delegacije socialističnih republik, Jugoslovanske ljudske armade in udeleženci prvega zasedanja Avnoja ter zastopniki družbeno-političnih organizacij. V delegaciji Slovenije bodo Janez Vipotnik, dr. Jože Brilej, Vera Kolaričeva, Vinko Hafner, dr. Maks Snuderl, Julij Beltram in Stane Kranjc. Na slovesni akademiji bo o pomenu prvega zasedanja Avnoja govoril predsednik zvezne skupščine Milentije Popović.

Russellovo sodišče

KOPENHAGEN, 24. — Danes se je pred Russellovim sodiščem nadaljevalo zasliševanje prič. Bivši ameriški vojak v Vietnamu Peter Martinsen je govoril o mučenju vietnamskih ujetnikov. Martines, ki je bil dodeljen ameriški informacijski službi v Vietnamu, je prisostvoval zasliševanju vojnih ujetnikov in civilistov v Južnem Vietnamu od novembra 1966 do junija 1967. Izjavil je, da so imeli Američani ukaz, naj ne uporabljajo takih metod mučenja, ki lahko zapustijo znake. Poročal je o raznih primerih mučenja. Najbolj običajni načini so bili pretepanje, mučenje z električnim tokom in zbadanje pod nohte.

David Tuck je izjavil, da je bil marca 1966, ko je sodeloval v ameriški vojski pri čistki v Vietnamu, prisiljen ustreliti neko vietnamsko žensko, ki so jo Američani ujeli. Izjavil je, da mu je dal neki častnik izrečen ukaz v tem smislu. Dalje je izjavil, da nalagajo črncem, ki se borijo v Vietnamu, najnevarnejše naloge.

Za njim je pričal Donald Duncan, ki je bil vojak v Vietnamu od leta 1960 do 1964. Izjavil je, da vežbanje ameriških vojakov, ki so namenjeni v Vietnam vključuje tudi razne sisteme mučenja, ki pa so vsi taki, da ne zapuščajo znakov na žrtvah. Dalje je izjavil, da je CIA leta 1965 organizirala v Vietnamu skupine zločincev, ki so imele nalogo ubiti vaške poglavarje, ki so nasprotni sajgonski vladi. Te skupine sestavljajo južni Vietnamci, ki pa jih vežbajo, opremijo in prevažajo ameriški vojaki.

NOVI DELHI, 24. — Parlament je zavrnil z 215 glasovi proti 88 resolucijo o nezaupnici indijski vladi. Predložitelji resolucije so nameravali s tem obsoditi dejanje kongresne stranke, ki je na oblasti, ki je razpustila vladi v Zahodni Bengaliji in v Haryani.

Podpredsednik Zambije v Beogradu

BEOGRAD, 24. — V zveznem izvršnem svetu v Novem Beogradu so se danes dopoldne pričeli razgovori med predsednikom zveznega izvršnega sveta Mikom Špiljakom in podpredsednikom Zambije Kapvepvejem, ki je danes na čelu delegacije svoje dežele prispel na obisk v Jugoslavijo. V razgovorih sta predsednik zveznega izvršnega sveta in predsednik Zambije s svojimi sodelavci izmenjala poglede o aktualnih mednarodnih vprašanjih in o vprašanjih s področja dvostranskih odnosov. Pri tem je bila posvečena posebna pozornost razvoju političnega položaja na svetu, sodobnim gibanjem v Afriki, krizi na Bližnjem vzhodu, vojni v Vietnamu in politiki nepovezovanja. Izmenjava misli je pokazala veliko podobnost, oziroma enakost pogledov o teh vprašanjih. Med razpravo o dvostranskih odnosih je bil ugotovljen pospešen razvoj gospodarskih odnosov in izražena obojestranska želja po nadaljnjem napredku teh odnosov. Razgovori so se popoldne nadaljevali na stopnji strokovnjakov. Po poldanskih razgovorih je Špiljak priredil gostom kosilo, med katerim sta predsednik zveznega izvršnega sveta in podpredsednik Zambije izmenjala zdravici.

DRUGI DAN KONGRESA KRŠČANSKE DEMOKRACIJE V MILANU

Različna stališča na kongresu KD pričajo o notranjih nejasnih odnosih

Zanimivi govori Fanfanija, Donat Cattina in nekaterih levičarskih predstavnikov, medtem ko si niti skrajni desničar Piccoli ni upal zanikati stvarnosti levega centra - V zvezi s kongresom ustavljeno vse vladno, parlamentarno in politično življenje v Italiji

RIM, 24. — Prvi dan kongresa KD je potekal v ozračju «močne osebnosti» Fanfanija, ki je imel po že svojem običajnem načinu dokaj odprt govor in ki je zajel celotno politično problematiko.

Fanfani je dejal, da mora italijanska demokracija rešiti pet osnovnih vprašanj: šolo, programski gospodarski razvoj, reformo države in javne uprave, utrditev miru in obrambo svobode.

Glede gospodarskega programiranja pravi Fanfani, da ga je treba izvajati v soglasju sekcij in predvsem v sodelovanju z vsemi sindikalnimi organizacijami, ki imajo izkušnje sposobnosti in ki žele to napraviti. Fanfani v tej zvezi očitno poudarja pomen CGIL.

Glede zunanje politike pravi Fanfani, da je treba doseči evropsko integracijo in solidarnost zahodnih držav. S tega dokaj nebuloznega zornega kota pa prihaja na razgovor med vzhodom in zahodom in gre tako daleč, da govori o možnosti evropske konference o varnosti, ki so jo predlagali Sovjeti leta 1966.

Glede nekaterih perečih vprašanj je Fanfani uporabil dokaj demagoške, istočasno pa v okviru kongresa učinkovite trditve, češ da ni mogoče v Vietnamu z bombami zaščititi zakonitih interesov miru in da je treba s pogajanji rešiti ta vprašanja. Nato je neposredno nadaljeval, da je Italija preteklo pomlad skušala rešiti krizo Srednjega vzhoda, kar je prišlo tudi do izraza pred dvema dnevoma s soglasnim sklepom varnostnega sveta.

Zadnji del Fanfanijevega govora je posvečen italijanskim političnim odnosom, pri čemer poudarja velik pomen socialistične združitve, ki so jo želele vse demokratične sile. V tem okviru je treba opustiti medsebojna obtoževanja in je treba ustvariti soglasje pri vrhuncu oblasti.

Za reševanje vseh teh vprašanj pa je bistveno sodelovanje v zavezništvu med «mladimi» in «starimi», tako da bo lahko peta zakonodajna doba izpolnila pričakovanja sedanjega kongresa.

Zanimiv je bil tudi govor predstavnika levice Scaglie, ki je odkrito izrazil «globoko nezadovoljstvo» s poročilom Rumorja, češ da gre samo za naštevanje vprašanj. Predominantnim skupinam je uspelo prevladati in je tudi glede novosti ostal odnos do delavcev zastarel in paternalističen, sindikate pa pogosto pozivajo na njih odgovornost. Vse to v bistvu pomeni zmešnjavo med pokorščino in med odgovornostjo, tako da se sindikati izključujejo od dejanskih odločitev. Scaglia je tudi poudaril razlike med severom in jugom, glede zunanje politike pa je rekel, da ni nobene konkretne pobude, da bi se premostila provincialistična politika, kot bi se lahko napravilo pri zadnjem arabsko - izraelskem spopadu.

Dosmrtni senator Leone je na popoldanskem zasedanju zagovarjal umirjeno politiko, češ da je v okviru KD dejanska enotnost, ki prekriva vse, kar je lahko bilo grenkega v preteklosti. Leone se je skliceval na tradicije in na načela, nato pa je polemiziral glede volilne teže komunistov, češ da gre samo za določene nesposobnosti državne strukture, in da je treba zato izvesti odločno reformo države in običajev.

Med desničarskimi govorniki je imel izredno težo namestnik tajnika Piccoli, ki je prav tako kot Leone skušal s svojega vidika zagovarjati dosedanjo politiko KD, ki naj bi imela osnovno težavo v dejstvu, da so demokristjani obremenjeni s 25-letnim vladanjem. Bistvene spremembe lahko nastanejo samo z daljšim sodelovanjem v okviru sil levega centra, kar pa po njegovem mnenju zahteva ločitev od komunistov.

Zanimiv govor je imel tudi predstavnik levice Donat Cattin, ki je teoretsko skušal obrazložiti nove poglede katoličanov, tako da se omogoči sodelovanje med katoličani in komunisti, kadar gre za mir, kar ne bi smelo predstavljati vpliva komunističnih pogledov na konkretna vprašanja. Treba pa je počakati na nadaljnjo evolucijo, večje spoznavanje problemov, dozorevanje demokracije, tako da lahko govorimo o odnosih med demokrati večine in lojalno konvergentno opozicijo.

Donat Cattin očitno ni imel poguma ali možnosti, da bi stvari imenoval s svojim imenom in je pustil glede političnega razgovora odprte rešitve na daljši rok, ki jih pogojuje razvoj v komunističnem svetu. Gre za kvalitetni skok, ki ga še ne vidimo. V sedanjem bližnjem razdobju na za nove možnosti ravnotežje sil v okviru večine levega centra.

Zato je potrebno pričeti razpravo o novih pobudah in o vsebini političnih izbir in mora levica zavrniti poskuse, da bi jo izkoriščali proti socialistom, socialisti pa se morajo zavedati, da je razgovor s KD mogoč samo s celotno stranko v okviru vseh njenih komponent.

Donat Cattin je nato navedel zelo podrobne zahteve levice, ki so bile izražene z resolucijo, ki jo je leva skupina že predložila kongresu in ki sovpada z resolucijo skupine Tavianija.

Splošni zaključek o prvem dnevu kongresa govori o pomembnem naporu levih sil, saj so bili celo tako eksponirani predstavniki desnice, kot je Piccolo, prisiljeni govoriti o nujnosti levega centra kot o objektivnem faktu. To je nekako v skladu z našimi predhodnimi ugotovitvami, da so vsi kongresi KD odprti, ker odražajo osnovo stranke, ki je ljudskega značaja. S tem pa seveda še zdaleč ni rečeno, kakšni bodo zaključki.

V zvezi s kongresom krščanske demokracije se je ustavilo politično, sindikalno in upravno življenje, saj je celotna pozornost usmerjena na odločitve, ki bodo sprejete na kongresu v Milanu.

Sklepi CK ZKJ

BEOGRAD, 24. — V sklepih osme seje CK ZKJ, ki bodo jutri objavljeni v jugoslovanskem tisku, se analizira dosedanje izvajanje reforme, ugotavljajo se pozitivni rezultati in pomanjkljivosti in dajejo navodila za odstranjevanje slabosti. CK v svojih sklepih poziva komuniste, da se zavzamejo za dosledno izvajanje samoupravljanja in njegov nadaljnji razvoj. CK nadalje poziva komuniste, naj posvetijo svojo pozornost povečanju gospodarske dejavnosti, povečanju proizvodnje in modernizaciji gospodarstva.

CK posebno opozarja na vprašanje razdelitve dohodka v nekaterih organizacijah (banke, zbornice, elektrogospodarstvo, trgovina, zavarovalnice, športne organizacije in podobno), kjer ustvarjanje dohodka ni odvisno od dela, in poudarja potrebo, da se pogoji ustvarjanja dohodkov v teh organizacijah čimbolj izenačijo z ustvarjanjem dohodka v gospodarskih organizacijah. CK je nadalje opozoril in dal navodila za rešitev vprašanja medsebojne združitve podjetij za hitrejši razvoj nezadostno razvitih krajev, za rešitev vprašanja brezposelnih in zavzel stališče do vprašanja zasebne dejavnosti. CK sodi, da se mora graditi ustrezen sistem za razvoj zasebne dejavnosti, istočasno pa se morajo sprejeti ukrepi za družbeno nadzorstvo, da bi se preprečile razne nepravilnosti ter bi ostali enaki pogoji dela v družbenih organizacijah in v zasebni dejavnosti.

Proslave v Kinšasi

KINŠASA, 24. — V Kinšasi so proslavljali danes drugo obletnico predsedstva generala Mobutuja. V prestolnici je bila vojaška parada, ki je trajala štiri ure, katere so se udeležili tudi predstavniki številnih organizacij in predstavniki vladne stranke, ki je bila nedavno ustanovljena (Ljudsko gibanje revolucije).

NADALJUJE SE PRITISK NA DOLAR

Johnson je včeraj ponovil da ne bo razvrednotil dolarja

V Londonu in Parizu se stopnjuje «zlata mrzlica»

WASHINGTON, 24. — Bela hiša je javila, da predsednik Johnson nima namena razvrednotiti dolarja kljub kupovanju velikih količin zlata na evropskih trgih.

Načelnik tiskovnega urada Bele hiše Christian je izjavil: «Menimo, da so svetovne zaloge zlata zadostne v sedanjih razmerah.» Na vprašanje, kakšna nevarnost je za dolar zaradi kupovanja velikih količin zlata, je Christian omenil Johnsonove izjave od 19. novembra, to je da so ZDA nepreklicno obvezane kupovati in prodajati zlato po določeni ceni 35 dolarjev za unčo. Pripomnil je, da je stanje na svetovnem trgu zlata nestalno, toda je dodal: «Kakor nam izhaja, so druge centralne banke mnenja, prav tako kakor mi, da mora cena zlata ostati nespremenjena. Izjemo seveda predstavlja Francija.»

Ni hotel izjaviti, kaj bi ZDA lahko storile, če bi postal pritisk na dolar še močnejši. Izjavil je, da ne bi koristilo postavljati kakršne koli domneve.

Švicarska državna banka in velike banke švicarske konfederacije so sklenile prekiniti prodaje zlata na odlog, da preprečijo nadaljnjo špekulacijo. Švicarska tiskovna agencija javlja, da so se velike zuerške banke, ki se predvsem pečajo s prodajo in kupovanjem zlata, sporazumele, da bodo zlato prodajale samo proti gotovini. V prijstojnih bančnih krogih v Zuerichu so povedali, da so v preteklih dneh bile izvršene velike operacije z zlatom prek Švice. Sklep o prekinitvi prodaj na odlog so sprejeli, da ne bi preveč bremenili likvidnosti specializiranih bank in da bi napravili konec sedanji špekulaciji proti dolarju. V teh krogih pravijo, da ni nobenega razloga, da bi bili zaskrbljeni za tečaj dolarja.

V Londonu in Parizu pa zlata mrzlica še traja in se stopnjuje. Že tretji dan zaporedoma je v Londonu povpraševanje po zlatu doseglo rekordno višino in s tem se je povečala negotovost glede prihodnosti dolarja ne glede na zagotovila iz Washingtona.

Pritisk na trgu je še vedno zelo velik. To si razlagajo med drugim z dejstvom, da hoče Francija osvetliti šibkost sedanjega valutnega sistema. Poleg tega gre za verižno reakcijo panike, ki jo je povzročila francoska akcija. Končno francoska vlada spreminja velike količine dolarjev v zlato in nasprotno. Vendar gre samo za domneve. Govori se, da so v zadnjih dneh prodali več sto ton zlata. Vendar je cena zlata ostala nespremenjena na višini 35 dolarjev za unčo.

V Parizu so danes prodali deset ton čistega zlata. Francoska banka je posredovala z velikimi ponudbami, da zaustavi višanje cen, zlasti za zlate palice, tako da je cena ostala na višini 5.600 frankov.

V Brislju je finančni minister izjavil, da Belgija nima namena umakniti se iz zlatega poola osrednjih bank. Poudarja se, da ostane belgijska politika, kar se tiče zlata, nespremenjena in da se ne postavlja vprašanje cene zlata.

Islandska banka je javila, da so razvrednotili islandsko krono za 24,6 odstotka.

Odlikovani Jugoslovani ki so sodelovali v oktobrski revoluciji

BEOGRAD, 24. — V sovjetskem domu kulture je bila danes slovesnost, na kateri je sovjetski veleposlanik Benediktov izročil odlikovanja številnim Jugoslovanom, ki so sodelovali v oktobrski revoluciji. Prezidij vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze je odlikoval 713 Jugoslovanov za njihovo udeležbo v oktobrski revoluciji, med njimi so štirje odlikovani z najvišjim sovjetskim odlikovanjem redom Lenina.

PO RESOLUCIJI O SREDNJEM VZHODU

U Tantov predstavnik na poti v New York

Izrael napoveduje vojaške okrepitve na Sinajskem polotoku - Eban je ponovil, da se izraelske čete ne bodo umaknile

MOSKVA, 24. — Švedski poslanik v Moskvi Gunnar Jarring, kj je bil imenovan za U Tantovega posebnega odposlanca na Srednjem vzhodu, bo odpotoval jutri v Stockholm, preden odide v New York na sestanek z U Tantom.

Jarring je izjavil, da za sedaj ostane švedski poslanik v Moskvi in da ga bo med njegovo odsotnostjo nadomestil svetovalec Rune Nystrom. Pripomnil je, da je vse odvisno od trajanja njegovega poslanstva na Srednjem vzhodu. Jarring, ki je bil leta 1957 posredovalec OZN v Kašmiru, bo odpotoval jutri z letalom v Leningrad in od tu v Stockholm. V nedeljo bo odpotoval z letalom v New York.

Na sestanku med predstavniki KP SZ in izraelske komunistične stranke, ki je bil danes v Moskvi, so ugotovili «podobnost pogledov». V izraelski delegaciji, ki je prišla v Moskvo ob proslavah oktobrske revolucije, sta tajnik političnega urada CK Meir Vilner in član političnega urada ter tajnik centralnega komiteja Tufik Tubi.

Vojaški dopisniki popoldanskih izraelskih listov pišejo danes, da bo Izrael okrepil svoje vojaške položaje na Sinajskem polotoku «zaradi včerajšnjega Naserjevega govora». Trdijo, da so to sklenili tudi zaradi tega, «ker je na stotine egiptovskih oklepnih vozil zbranih ob zahodnem bregu prekopa in ki bi lahko začeli ofenzivo na spodbujanje SZ». Včeraj je neki izraelski višji častnik izjavil, da so naložili milijone za zgraditev novih vojaških taborišč na zasedenem ozemlju in za popravilo starih arabskih oporišč .

V New Yorku je izraelski zunanji minister Eban izjavil, da bi Izrael «bil neumen», če bi se umaknil z zasedenega arabskega ozemlja brez trajne mirovne rešitve. Pripomnil je, da so možnosti sporazuma še bolj daleč «po včerajšnjih Naserjevih izjavah».

Maroška informacijska agencija je javila, da je Maroko predlagal arabski vrh za prve dni decembra. Predlog so poslali v ponedeljek arabskim državam. Sedež konference naj bi bil v Maroku.

Grški polkovniki se drže ker Američani tako hočejo

KÖBENHAVN, november. — V odporu proti grški vojaški diktaturi je Danska kot članica atlantske zveze med najglasnejšimi, predvsem zato, ker ji ni vseeno, s kom se druži. Zato tudi ni nič čudnega, da je na Danskem nastalo zelo močno odporniško gibanje, in sicer okrog danske izpostave Papandreuove unije centra. Köbenhavn bo v kratkem postal glavno središče te stranke v ilegali, ker se namerava njen voditelj Nikolas Nikolaidis tu za stalno nastaniti.

Dansko izpostavo unije centra vodi Georgios Mavrogenis, nekdanji sekretar grškega veleposlaništva v Köbenhavnu, ki ga je grška vlada z ekspresno brzojavko odpustila iz službe nekaj ur pred državnim udarom. Z Georgiom Mavrogenisom smo se pogovarjali v pisarni v podstrešju nekega poslopja v Köbenhavnu nedaleč od grškega veleposlaništva Ta skromno opremljena pisarna je postala shajališče članov unije centra na Danskem ter mnogih grških in danskih simpatizerjev.

«Ali je diktatorski režim skušal spodkopati delo vaše organizacije?»

«Grška diktatura skuša zatreti vsak svoboden glas v tujini, zato je tudi tukajšnje veleposlaništvo osnovalo neke vrste ovaduško službo, za katero delajo profašistično opredeljeni Grki, ki poskušajo terorizirati naše člane in simpatizerje Med drugim jim grozijo, da jim bodo odvzeli potna dovoljenja, vendar pa pri tem doslej niso imeli kakšnih otipljivih uspehov.»

«Zakaj grška vlada tako zavlačuje z imenovanjem novega veleposlanika na Danskem?»

«To, hkrati z izgonom sekretarja Iba Alkena iz danskega veleposlaništva v Atenah, je samo izraz besa diktature zaradi danskega odnosa. Danska in Skandinavija sta postali glavni sovražnici grškega režima.»

«Kakšni so rezultati vašega dosedanjega delovanja na Danskem? Koliko pravzaprav velja skandinavska pritožba zoper Grčijo pri evropskem svetu?»

«Predvsem se je povečalo zanimanje za razmere v Grčiji, kar je razvidno tudi iz danskega tiska. Pritožba evropskemu svetu je doslej najmočnejši udarec, ki so ga zadali diktaturi. Grško ljudstvo je o vsem tem dobro poučeno in je hvaležno vsem ljudem in vladam, ki ga podpirajo v njegovem boju.»

«Kako je zdaj z unijo centra v Grčiji?»

«Njena dejavnost je seveda prepovedana. Toda njeni najbolj aktivni člani delajo v skupinah organiziranega odpora.»

«Vašo liberalno stranko centra imajo grški polkovniki za komunistično, liberalnega profesorja ekonomije Andreasa Papandreua pa imenujejo komunista. V čem je pravzaprav ta njegov ‚komunizem'?»

«Andreas Papandreu je jasno izrazil voljo, da izkorenini revščino ljudstva in začne proces modernizacije, tako da bi se lahko Grčija uvrstila med razvite evropske države. Da bi to dosegli, pa bi bilo po njegovem treba: omejiti kraljevo protiustavno moč, postaviti vojsko pod nadzorstvo države, uvesti novo delitev davkov, vpeljati reformo šolstva, tako da bi prosveta postala last ljudstva, in na novo začrtali grško zunanjo politiko. Te reforme so naperjene proti kombinaciji sil, ki so upravljale razvoj dežele v zadnjih tridesetih letih .Te sile sestavljajo: dvor, desničarske stranke, ekonomska oligarhija ,vojska in tuji gospodarski in politični interesi.»

«Kraljeva vloga v državnem udaru je še precej nerazjasnjena, vloga dvora pa je že jasnejša. Generali so pripravljali udar za kralja, a so jim polkovniki prekrižali račune. Kaj so pravzaprav hoteli generali? Ali mislite, da bi prišlo do državljanske vojne, če bi kralju zvesto letalstvo in mornarica poskušala polkovnikom zmesti načrte?»

«Kralj, ameriško veleposlaništvo in vrhovno vojaško poveljstvo so skupaj pripravljali državni udar, da bi se zavarovali v primeru volilne zmage unije centra. Položaj Grčije pod generali bi bil prav tako slab, kakor je slab pod polkovniki, ker ni razlike med političnimi nazori teh dveh skupin. Državni udar so izvedli samo s kakimi 3000 vojaki in 300 oklopnimi vozili in bi ga torej lahko preprečili najmanjši odpor kralja in vojske brez kakršnega prelivanja krvi. Toda kralj je sprejel državni udar, ker ni bil napoti njegovim načrtom in ker so ga odobrili Američani, ki so podpirali obe skupini.»

«V Grčiji se dandanes veliko govori o nevarnosti s severa. Čemu po vašem mnenju tolikšen strah pred komunizmom? Ali mar ne tiči za tem želja, da bi ustvarili neko psihozo, tako da bi opravičili obstoj vojaškega režima?»

«Strah pred komunizmom in vulgarni antikomunizem — to je edino, kar si je lahko izmislila grška reakcija. Grškemu ljudstvu in njegovim ameriškim varuhom pripovedujejo, da so komunizem in komunisti postali krivi za vso revščino v deželi in na svetu. Slehernega človeka in sleherno organizacijo, ki je razkrinkavala resnični značaj režima, so ožigosali kot komunistično.»

«Danski premier Jens Otto Krag je v neki televizijski oddaji izjavil, da drži preko 'grškega kralja ena od najvažnejših poti do vrnitve k demokratičnim oblikam'. Polkovniki ne kažejo volje, da bi odšli Ali vidite kakšen izhod iz sedanjega položaja?»

«Če bi Američani hoteli, bi lahko odstranili junto in uporabili kralja kot instrument za ponovno uvedbo demokracije. Unija centra si z vsemi silami prizadeva najti mirno rešitev. Osebno sodim, da tega za zdaj ni mogoče doseči, ker so Američani zelo zadovoljni z vojaško junto, njihovo 'distanciranje' pa je prazna gesta, s katero mečejo Evropcem pesek v oči. Trenutno ne vidim rešitve, prepričan pa sem o možnosti ljudske vstaje prej ali slej.»

«Kakšen je položaj v Grčiji? Poznavalci grških razmer pravijo, da je ljudstvo parализirano.»

«Grške množice žive pod terorjem, vendar pa delujejo številne organizirane skupine odporniškega gibanja, tako med pristaši unije centra kakor med tistimi iz stranke EDA. Koliko jih je, ni znano. Glavne skupine so: Domovinska fronta, za katero stoji EDA, Demokratska zaščita unije centra, s katero je povezan Demokratski odbor odpora (DEA), in Demokratsko ljudsko gibanje odpora (DEKA).»

«Za zdaj so ZDA omejile svojo vojaško pomoč na dobavljanje rezervnih delov, slišati pa je govorice, da bo kmalu spet po starem. Evropski skupni trg je odklonil posojila Grčiji, toda ameriške banke so priskočile na pomoč s 15 milijoni dolarjev. ZDA imajo same veliko težav doma, vietnamski spopad zasenčuje vse drugo, bližajo se volitve. Ali mislite, da bodo v takih okoliščinah slišale grški glas?»

«Spričo evropskih, posebno skandinavskih protestov začenjajo Američani, kakor se zdi, spoznavati težavnost položaja. V ZDA delajo številni odbori, v katerih so Američani in Grki, njihov cilj pa je prebuditi ameriško vest. Doslej se je unija centra usmerila v Evropo, prejšnji mesec pa je bil generalni sekretar Nikolas Nikolaidis v ZDA in v Kanadi. Izpostave unije centra uspešno delujejo v državah atlantske zveze, razen v Turčiji in Portugalski.

Žrtve poplav

BOGOTA' 24. — Zaradi plazov, ki jih je povzročilo silno deževje v Kolumbiji, je bilo 26 oseb ob življenje. V Manizalesu, ki je prestolnica okrožja Caldas, je dež povzročil smrt 21 oseb v revnih četrtih. V Bogotà so številne družine izselili zaradi poplave.

DUNAJ, 24. — Osumljen vojnin zločinov, namreč nasilnih dejanj nad prebivalstvom na Poljskem med nemško okupacijo, je bil aretiran 58-letni uradnik Alfred Lusser v Schwarzachu pri Bregenzu (Vorarlberg).

Kar neverjetno se zdi, pa je res: vlak ob ladji v koprskem pristanišču. Kot smo že pisali, vozijo vlaki do Kopra že od prejšnjega četrtka, slovesno pa bo proga Prešnica - Koper odprta v soboto 2. decembra

Direktna povezava od Dunaja do Kopra

DUNAJ, 24. — Od 2. decembra dalje bo vzpostavljena direktna povezava Dunaj-Gradec-Koper. To je bilo objavljeno v Gradcu na tiskovni konferenci, katere so se udeležili funkcionarji železnice, štajerski spediterji, predstavniki štajerske trgovinske zbornice ter predstavniki trgovinske zbornice iz Ljubljane.

Na konferenci so poudarili, da ima Koper skladiščno kapaciteto 60.000 do 80.000 ton blaga ter možnost operacij natovarjanja in raztovarjanja ladij do 20.000 ton. Sedaj gradijo rezervoarje za petrolej in za žito. V Kopru upajo, da se bo poleg že obstoječe proste luke lahko ustanovila tudi industrijska prosta cona.

DUNAJ, 24. — Kardinal Koenig, ki je bil na povabilo romunskega patriarha Justiniana od nedelje na obisku v Romuniji, se je danes dopoldne vrnil iz Bukarešte na Dunaj. Imel je več sestankov z dvema katoliškima škofoma, obiskal je pravoslavne samostane ter imel dolg razgovor s šefom državnega urada za cerkvene zadeve pri predsedstvu romunskega ministrskega sveta Dogarujem.

Italijanski igralci bodo stavkali 48 ur

RIM, 24. — *Generalno stavko, ki bo trajala zaporedoma 48 ur, so za 6. in 7. december napovedale sindikalne organizacije igralcev SAI, FILS, FULS in UILS, in to skupno s posebnim odborom, ki se je ustanovil na zborovanju igralcev 19. novembra. Vzroki za stavko igralcev bodo pojasnjeni na tiskovni konferenci, ki bo v torek 28. novembra.*

Do stavke, javlja zadevno poročilo, je prišlo zaradi negativnega stališča ANICA INTERSIND in RAI-TV, ki sploh nočejo vzeti v poštev delovnega položaja te kategorije, bodisi glede delovnih pogodb bodisi glede splošne prireditvene politike. Nadalje pripisuje poročilo vzrok stavke dejstvu, da zadevni organizmi in zlasti ministrstvo za prireditve niso hoteli vključiti v svojo politiko prireditev zahtev igralcev. Na koncu poročilo zatrjuje, da je položaj italijanskih igralcev vedno hujši in dramatičen, tako da se je bati, da bodo zmanjkali viri dela za ugoditev minimalnim življenjskim zahtevam igralcev.

«Teden literature»

MILAN, 24. — *Na prefekturi v Milanu je bilo danes zasedanje za «teden literature», prireditev, ki je zanjo dala pobudo služba za informacije in literarno lastnino pri predsedstvu vlade, in to z namenom, da se pozornost javnega mnenja pritegne na knjigo kot bistveno sredstvo za formiranje človekove osebnosti in da se spet uveljavi nezamenljiva funkcija knjigarne. Zasedanju je predsedoval podtajnik v predsedstvu vlade Salizzoni, prisostvovali pa so mu glavni ravnatelj pri predsedstvu vlade prof. Giuseppe Padellaro, predstavniki RAI-TV, sindikata pisateljev, združenja založnikov, založnikov časopisov ter društva knjigarnarjev. Po uvodnih besedah Salizzonija je imel daljši referat Padellaro. Govoril je o tem, kakšen naj bo «teden literature». Sledila je obširna diskusija. Sklenili so, da bo televizija posvetila tej prireditvi primerno pozornost, prav tako časopisi, v knjigarnah bodo debate in ustanovljene bodo tudi štipendije za profesionalno pripravo prodajalcev knjig. In še marsikaj je na sporedu za omenjeni teden ali za njegovo pripravo. Izvolili so tudi poseben odbor; predsednik je Salizzoni, odborniki pa so Padellaro, Granzotto za RAI-TV, Bigiaretti za sindikat pisateljev, Gentile, Bompiani in Ercoli za združenje založnikov, Astarita, Stagno in Rizzoli za zvezo časnikarskih založnikov, Falvo za zvezo italijanskega tiska, Alberti in Romito za zvezo knjigarnarjev. Tajnik bo generalni inšpektor v predsedstvu vlade Taglierini, ki mu bosta pomagala tiskovni atašé milanske prefekture Lavorato in Longo iz predsedstva vlade. — «Teden literature» bo v prvi tretjini meseca marca.*

* * *

NEW DELHI, 24. — *«Beatles» bodo odšli 25. januarja v Indijo, kjer bodo nadaljevali študij «transcendentalne meditacije». To je v New Delhiju izjavil Maharashi Mahesh Yogi, ustanovitelj mednarodnih centrov za transcendentalno meditacijo. Tudi ameriški igralki Shirley McLaine in Mia Farrow se bosta za tri mesece udeležili teh tečajev.*

V Bakuju obsojeni korupcionisti

MOSKVA, 24. — Kot poroča danes «Trud», uradno glasilo sovjetskih sindikatov, je bil na procesu v Bakuju obsojen H.K. Guseinov, šef centralnega ravnateljstva za zbiranje žita v azerbejdžanski republiki, na 15 let odvzema prostosti in na zaplembo imetja. Guseinov je često sprejemal «zahvale» od svojih podrejenih za napredovanja, za donosna dela in podobne usluge. Obtoženec je prejemal velike vsote denarja. Sodišče je upoštevalo (kot obtežilno okolnost) visoko funkcijo obtoženca ter mu naložilo precej ostro kazen. V procesu pa so bili zapleteni tudi tisti, ki so Guseinovu dajali denar: eden je bil obsojen na 18 mesecev zapora, eden pa je bil oproščen, ker je prostovoljno javil — pa čeprav je tudi sam napravil prekršek — izsiljevanja in «zahvale».

VČERAJ NA MORJU PRED ANZIOM

Mina je udarila ob ladjo Ob eksploziji štirje mrtvi

Mina se je ujela v mrežo motorne ribiške ladje

ANZIO, 24. — Štirje mornarji so izgubili življenje in eden je bil ranjen, ko je neka mina trčila v motorno ribiško ladjo, na kateri so bili vkrcani. Do tragičnega dogodka je prišlo ob 13,30 pred Torre Astura. Opazili so ga vojaki v službi na strelišču v Nettunu. Brž ko je bil o tem obveščen luški poveljnik v Anziu, je takoj poslal na mesto nesreče motorni izvidniški čoln in nekatere motorne ribiške ladje. Reševalci pa so lahko dobili iz vode le dve trupli in nekaj ostankov ladje. Ko je nastopila tema, so morali iskanje prekiniti in ga bodo nadaljevali jutri zjutraj.

Motorna ribiška ladja «Gaetano Pade» iz Terracine s petčlansko posadko je šla lovit. Dogodilo pa se je, da se je v mrežo zapletel neki plavajoči predmet, najbrž kak ostanek iz zadnje vojne. Mornarji so opazili nevarnost in se takoj usmerili proti kopnemu. Obenem so skušali prerezati mrežo in mino sprostiti. Nenadoma pa je mina zadela ladjo pod krmo in eksplodirala. Vsi štirje mornarji, ki so bili na krmi, so bili takoj mrtvi. Kot omenjeno, so reševalci spravili iz morja dve trupli. Ostala dva mornarja sta sedaj še uradno «izgubljena», vendar je gotovo, da sta mrtva.

Ranjeni mornar ima 60 let. Prognoza zanj je bila v začetku rezervirana, po poznejših vesteh pa njegovo stanje ne povzroča skrbi.

Gosta megla ponekod tudi mraz

MILAN, 24. — Gosta megla je legla nad Milan. Vidljivost, zlasti v nekaterih perifernih predelih, je zmanjšana na 10 metrov in vozila morajo voziti zelo počasi. Kljub temu se je že kakih sto avtomobilov zadelo na cesti Milan-Bergamo, zaradi česar je bil promet sploh prekinjen. Ranjenih je več oseb in škoda velikanska. Promet so ukinili tudi po nasprotni progi avto ceste, tako da lahko vozila za pomoč prosto vozijo.

Pozneje se je izvedelo, da je verižno trčenje zahtevalo tudi smrtno žrtev: umrl je 4-letni otrok, ki se je vozil na tovornjaku z očetom. Kako se je pravzaprav nesreča zgodila, se ne ve. Domnevajo, da je otrok močno udaril z glavo nazaj, ko je v tovornjak zadaj zadelo drugo težko vozilo Otrok je bil takoj mrtev, medtem ko ima oče več zlomov. Zdravniki zanj niso povedali prognoze.

Policija je naslovila na avtomobiliste poziv, naj vozijo previdno in z omenjeno hitrostjo.

Letališče Linate je zaprto, medtem ko normalno deluje letališče Malpensa.

Ponoči je bil v nekaterih krajih Italije že dovolj občuten mraz. Tako sporoča meteorološka služba letalstva, da je bilo v Firencah — 3, v Aquili, Turinu, Veroni in Benetkah — 1, medtem ko je termometer kazal ničlo v Rimu (sever) in v Bocnu.

Poročila iz tujih prestolnic pa javljajo, da je bilo preteklo noč v Stockholmu — 4, v Oslu in Varšavi — 3, v Moskvi in Parizu pa — 2.

Tudi pariško letališče Orly je zaradi megle paralizirano. Nobeno od 40 prihajajočih letal ni moglo pristati; usmerili so jih na letališča v Rimu, Ženevi, Lyonu, Nici in na letališče Le Borget. Odleti so sicer možni, vendar so zelo neredni.

Herbert Rittlinger: Po deročih vodah

Mariborska založba res vneto skrbi za potopisno literaturo. In vrsta knjig, ki so doslej izšle v zbirki Križem sveta, je dosegla že številko 25. To število nosi knjiga, ki je pravkar izšla. Gre za slovenski prevod potopisne knjige z naslovom Po deročih vodah — V povirju Amazonke, ki jo je napisal nemški potopisec Herbert Rittlinger. Ta nemški športnik in nič manj uspešen potopisec, je v domovini precej znan, saj je prepotoval številne tuje dežele Kitajsko, Egipt, Južno Ameriko, Južno morje, Japonsko in svoje poti tudi opisal v knjigah. Sicer je po poklicu zlatar, vendar ga je želja po potovanjih privedla v svet. In kot potopisec je doživel take uspehe, da so njegovi spisi našli pot tudi izven domovine. Zlasti je znan opis njegove poti z zložljivim čolnom po Nilu, ki ga bomo dobili tudi v slovenščini v isti zbirki. Nič manj pa ni znan potopis o njegovi poti, ki jo je prav tako s čolnom opravil po veliki Amazonki. Ta potopis pa nam posreduje slovenska izdaja z naslovom Po deročih vodah.

Pisec pripoveduje, kako je iz perujske prestolnice Lime odšel čez Kordiljere, da bi odkril izvir največje reke na svetu in se po njej spustil s čolnom do njenega izliva v morje. Res je našel blatno jezerce, iz katerega izvira reka in se nato spustil po njej, še prej pa je moral na precejšnjo razdaljo tovoriti svoj čoln s prtljago, ker je bila rečica preplitva za vožnjo s čolnom. No kasneje je bilo vode dovolj, veliko in slednjič celo preveč, saj je delta Amazonke ob izlivu v morje izredno široka. Seveda vsa pot ni potekala povsem gladko.

Rittlingerjevo pripovedovanje sicer ni literarno oblikovano. Je pa avtor predvsem spreten pripovedovalec, ki zna napeto pripovedovati svoja doživetja in svoje opise dopolniti s privlačnimi in napetimi dogodivščinami.

Sl. Ru.

Informacije turistične zveze Slovenije

PRIMORSKA IN GORIŠKA

V Portorožu in Izoli je dovolj prostora v hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Dovolj prostora je v Novi Gorici, na Lokvah, v Ajdovščini, Bovcu, Tolminu in Mostu na Soči. V Idriji in na Vojskem priporočajo rezervacije za praznike ob Dnevu republike. V Cerknem je dovolj prostora v zasebnih gostilnah. Na Črnem vrhu nad Idrijo je dovolj prostora.

Prireditve: V Portorožu bo danes mladinski ples. V restavraciji Jadran v Portorožu imajo vsak večer plesno glasbo. Odprta sta nočna bara v hotelih Palace in Riviera. V kino dvorani v Novi Gorici bodo 28. novembra zvečer nastopili Beneški fantje. Za praznike ob Dnevu republike bodo imeli v večini gostinskih obratov v Idriji, Cerknem in na Črnem vrhu zabavne prireditve.

GORENJSKA

V Bohinju so zaprti hoteli Stane Žagar, Triglav in Bellevue. Ski hotel na Voglu bodo odprli, če bo zapadel sneg. V drugih hotelih in pri zasebnikih je še dovolj prostora. Žičnica na Vogel ne bo obratovala do 27. novembra. Na Bledu sta odprta hotela Jelovica in Lovec; drugi hoteli so zaprti. Termalno kopališče v Toplicah je zaprto. V Kranjski gori sta zaprta hotela Erika in Slavec; v drugih hotelih in pri zasebnikih je se prostor. Dovolj prostora je v Podkorenu in v Gozdu Martuljku Na Vršiču je prostor v Mihovem domu in v Koči na Gozdu; Erjavčeva koča bo zasedena danes in med prazniki ob dnevu republike. Ticarjev dom pa ima za dan republike še nekaj prostih postelj. Žičnica na Vitranc ne obratuje. V Ratečah je dovolj prostora v zasebnih sobah in v gostilnah Na Jesenicah in v okolici je dovolj prostora. V Begunjah na Gorenjskem in v okolici je dovolj prostora v gostilnah in v zasebnih turističnih sobah Prešlekov dom na Begunjščici in Kostanjškov dom na Dobrči sta zaprta. Sankaški dom na Sv. Petru je oskrbovan samo ob sobotah, nedeljah in praznikih. V Tržiču, Podjubelju, Ljubelju in Zelenici je dovolj prostora. Prostor je tudi na Planinskem domu pod Storžičem, medtem ko bo Dom na Kofcah redno oskrbovan od 27. novembra dalje. Žičnica na Zelenico vozi vsak dan ob 9. in 17. uri. Če se zbere skupina več kot 10 oseb, obratuje žičnica tudi brez voznega reda. V Kranju je prostor v obeh hotelih in pri Šmarjetni gori, v Domu na Krvavcu, v Domu Rade Končar v Bašlju, na Jezerskem in v Preddvoru. V Škofji Loki je dovolj prostora. Prostor je v Planinskem domu na Lubniku in pri zasebnikih v Ratečah. Loška koča na Starem vrhu je zaprta. V Poljanski in Selški dolini je dovolj prostora. Prostor je tudi v Litostrojskem domu na Soriški planini.

Prireditve: V Bohinju bodo imeli za praznike 29. novembra plesne prireditve v vseh hotelih. Ob dnevu republike bodo imeli na Bledu plesno glasbo v kavarni hotela Park in v hotelu Jelovica. Na Jesenicah bo danes ob 19. uri tekma v hokeju na ledu med Jesenicami in Düsseldorfom, jutri med Kranjsko goro in Ljubljansko Olimpijo, 28. novembra med Jugoslavijo in Madžarsko in 29. novembra med Avstrijo in Madžarsko. V hotelu Pošta bo ples 25., 26., 29. in 30. novembra. Turistično društvo Kranj priredi 29. novembra ob 16. uri «gorenjski večer» na Šmarjetni gori; nastopajo folklorne skupine in ansambel GM iz Ljubljane s pevko Ireno Kohont. V hotelu Dom pod Planino v Trebiji imajo vsako soboto zvečer ples.

LJUBLJANA Z OKOLICO

V Ljubljani je zaseden hotel Bellevue, hotel Turist bo zaseden 4. decembra; v drugih hotelih in pri zasebnikih je še nekaj prostora. Hotel Ilirija bo zaseden od 27. do 30. novembra. Dovolj prostora je v Kamniku, Kamniški Bistrici in v Domžalah. V Trbovljah, Zagorju, Hrastniku in Litiji je povsod dovolj prostora. V vseh planinskih postojankah v Zasavju je še prostor. Koča na Čemšeniški planini je odprta ob sobotah in nedeljah, prav tako pa bo odprta tudi 29. in 30. novembra. Na Vrhniki, v Rovtah in na Rakitni je še prostor; hotel Krpan v Logatcu bo zaseden 29. novembra. Prostor je v Kočevju in pri zasebnikih v Dolu ob Kolpi. Na Kureščku in Travni gori je še dovolj prostora. Prostor imajo zasebniki v Grosupljem in v Ribnici. V Žireh je prostor v zasebnih turističnih sobah, prav tako pa je dovolj prostora v Domu na Gorapekah. Prostor je v Rakovem Škocjanu, v Cerknici in v vseh vaseh v okolici Cerknice.

Planinsko društvo Ljubljana-matica sporoča, da bo Koča pri Savici oskrbovana od 26. novembra do 3. decembra. Stalno sta oskrbovana tudi Dom na Komni in Dom v Kamniški Bistrici. Na Komni še ni snega.

Prireditve: V dvorani Tivoli v Ljubljani bo danes ob 19.30 tekma v košarki med Olimpijo in Zadrom. V Mali galeriji v Ljubljani razstavlja svoje grafike španski umetnik Marcos Yrizary.

DOLENJSKA

V Novem mestu je še prostor v obeh hotelih. Prostor je na Otočcu, v Krškem, Črnomlju in Metliki. V Dolenjskih, Šmarjeških in Čateških Toplicah je dovolj prostora. Prostor je v planinskih domovih na Bohorju, Frati, Mirni gori, Gospodični in Gorjancih; rezervacije priporočajo samo za večje skupine. V novem motelu pri Trebnjem je še prostor.

ŠTAJERSKA

V vseh turističnih krajih na štajerskem je v glavnem še prostor. Rezervacije priporočajo za hotele Evropo in Celeia v Celju in Paka v Velenju. V Mariboru je prostor v vseh hotelih. Na Mariborskem Pohorju bosta za dan republike zasedena Pajkov in Kagarjev dom. Poštarski dom bo odprt od 25. novembra dalje; v drugih domovih in v hotelu Bellevue je še prostor. Prostor je v Lovrencu na Pohorju, Lenartu v Slovenskih goricah, v Slovenski Bistrici, na gradu Štatenberg in v Ptuju.

Prireditve: V Nazarjih pri Mozirju je odprta retrospektivna razstava Jožeta Horvata-Jakija. V Velenju imajo vsak dan razen ob ponedeljkih ples in barski program. V Rogaški Slatini imajo ples vsak torek, sredo in soboto. Na Dobrni imajo ples vsako sredo in soboto. V hotelu Celeia v Celju imajo barski program vsak dan, razen v nedeljo.

POMURJE

V Murski Soboti je prostor v hotelih Diana, Zvezda in Central. V Radencih je prostor v zdravilišču in v zasebnih sobah. V Moravskih toplicah je dovolj prostora pri zasebnikih; letoviško naselje je zaprto, kopanje pa je možno v kabinah. Dovolj prostora je v Gornji Radgoni, Ljutomeru, Lendavi in v Gornjih Petrovcih. V Verženju bodo 29. novembra predali prometu nov most.

* * *

Turistična zveza Slovenije še posebej javlja, da bodo 29. novembra oskrbovane sledeče planinske postojanke:

Dom na Komni (cca 50 prostih ležišč), Dom v Kamniški Bistrici, Planinski dom v Tamarju (Planica), Koča pri Savici, Planinske koče na Vršiču, razen Poštarske koče, Koča na Ratitovcu (razen v slabem vremenu), Vojkova koča na Nanosu, Furlanovo zavetišče pod Nanosom, Pirnatova koča na Javorniku, Stenkova koča na Trstelju, Tumova koča na Slavniku, Koča na Svinščakih pod Velikim Snežnikom (ležišča oddana), Koča na Velikem Snežniku (odprta bo le dnevna soba. V primeru snega obe koči na Snežniku zaprti), Koča Kokrškega odreda na Kališču, Dom pod Storžičem, Koča na Kriški gori, Koča na Loki pod Raduho, Koča na Naravskih ledinah pod Uršljo goro, Poštarska koča Pod Plešivcem, Zavetišče na Kopitniku. Na Pohorju bodo odprte vse planinske postojanke, razen koče Na Pesku (zaprta do šolskih počitnic). Dom nad Kokro (850 m) bo odpr do konca aprila (PD Kranj - Sekcija Sava). Pri PD Nova Gorica dobijo planinci ključ za kočo na Krnu, pri PD Gornji Grad ključ za kočo na Menini planini.

Turistična zveza Slovenije je tudi organizirala redno poročanje o snežnih razmerah v zimsko športnih krajih. Razna turistična društva, hoteli, uprave vzpenjač, potovalni uradi pošiljajo poročila iz sledečih krajev: Pohorska vzpenjača - Mariborsko Pohorje, žičnica na Veliko Planino, žičnica na Krvavec - Cerklje, žičnica na Vogel, žičnica na Vitranc - Kranjska gora, žičnica na Zelenici - Ljubelj predor, žičnica na Španov vrh, Bled - Poljuka, Bohinj, Rakitna, Logatec, črmošnjice, Lokve - Lazne, Bovec - Log pod Mangartom, Livek, Vojsko, Črni vrh nad Idrijo, Idrija, Slovenj Gradec, Mislinja, Koča pod Uršljo goro, Mežica - Peca, črna na Koroškem, Ribniška koča na Pohorju, Erjavčeva koča - Vršič, Planica, Dom na Komni, Jezersko, Koča na Joštu, Loška koča na Starem vrhu, Sorica - Litostrojska koča, Polževo, Kurešček, Travna gora, Zaplana.

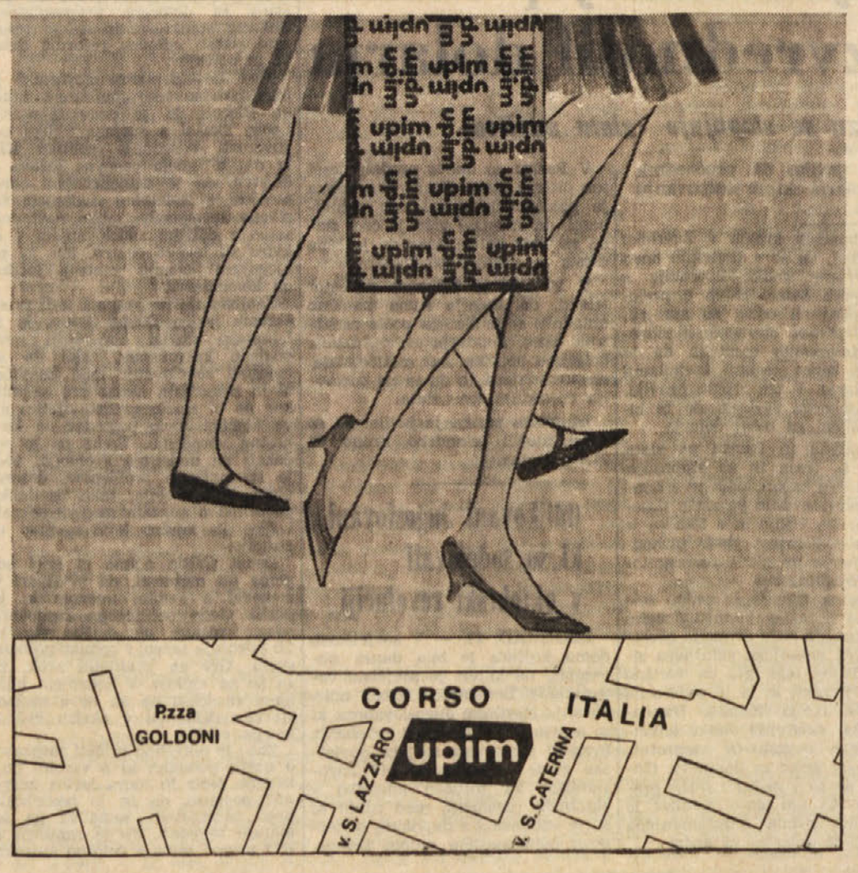

v Trstu
moja mama kupuje pri
upim
Corso Italia 18

in pri UPIM dobiš vse:
kar je potrebno za dom, oblačila za moške, ženske in otroke,
parfumerija, šolske potrebščine, igrače.
Vse je pri roki, vse na vpogled, na izbiro,

UPIM v Trstu, kot še v 70 italijanskih mestih.

IZ ŽIVLJENJA IN DELA FRANCOSKIH SINDIKATOV

Nesoglasja o tem, kakšna naj bo njihova nadaljnja vloga

Borba za delavske pravice ali borba za vpliv na nacionalno politiko? Kaj je bilo novega na zadnjem kongresu CFDT (sindikata, ki se naslanja na Federacijo socialistične in demokratske levice) - Nasprotno mnenje Gilberta de Clercka - Nezadovoljstvo s strankami

PARIZ, novembra. — Kaj je danes prva naloga francoskih sindikatov — borba za delavske pravice ali, poleg nje, tudi borba za vpliv na nacionalno politiko? To vprašanje se je — prvič v zgodovini francoskega sindikalnega gibanja — pojavilo na zadnjem kongresu CFDT (ena od treh velikih sindikalnih organizacij) pretekli teden v Issi-les-Moulineaux. Stališč pa ni bilo. Delegati so se razšli in vprašanje je ostalo.

Edmond Marie, generalni sekretar sindikata kemikov, eden od najbolj ognjevitih zagovornikov spremenjene vloge sindikatov, je na kongresu predlagal idejo o sindikalnem «protinačrtu», ki bi predstavljal alternativo de Gaullovi notranji politiki. «Mi znamo», je dejal, «organizirati stavke, ki so ponekikrat povsem brez koristi. Znamo tudi formulirati naše zahteve. Toda naš cilj je spremeniti družbo, a v tem pogledu mi ničesar ne predlagamo. Sindikati,» je dodal, «bi morali imeti skupen, enoten odgovor na vladno notranjo politiko, ki pa bi moral biti takšen, da bi vseboval cilje, za katerimi stremimo, kakor tudi ukrepe, s pomočjo katerih jih bo moč doseči.»

Gilbert de Clerck pa se je — govoreč v imenu sindikatov zahodne Francije, kjer delavski razred najtežje živi — odločno uprl ideji o sindikalnem «protinačrtu». «To ni naloga sindikatov,» je vzkliknil. Po njegovem mnenju je osnovna naloga sindikatov, da branijo pravice delavcev, da se bore za povečanje plač ter izboljšanje delovnih pogojev. Zavzemati se za «protinačrt» bi, po njegovem mnenju, pomenilo spremeniti sindikate v tehnokratsko organizacijo. «Celo v socializmu,» je pripomnil, «morajo sindikati ohraniti samo vlogo borcev za delavske pravice.»

Kongres ni podprl ne eno ne drugo od obeh stališč. Vse se je končalo s sklepom, naj se ideja o «protinačrtu» temeljito prouči, nakar naj se o njej razpravlja na naslednjem kongresu.

Sicer ni to prvič, da sindikati razpravljajo o svoji vlogi v sodobnih družbenih pogojih. Še več, zelo razširjeno je že tudi prepričanje, kako da francosko sindikalno gibanje — in ne samo francosko — preživlja nekakšno krizo, ki prihaja do izraza prav v tem, da sindikati v zadostni meri ne vplivajo na politiko dežele. Vendar na sindikalnih kongresih doslej o tem ni bilo besede. Zaradi tega je — kot pravijo francoski komentatorji — rabumljivo, da prvi konkretni predlog v tem smislu ni mogel biti sprejet z obema rokama. Precej bolj pa je pomembno vsekakor prav to, da ni bil zavrnjen.

Ali bo razprava o sindikalnem «protinačrtu» uspela začrtati novo pot v razvoju francoskih sindikatov — je težko reči. Tem bolj, ker niti vladne inštitucije niti politične stranke, na katere se sindikati opirajo, niso prav navdušene nad idejo o preobrazbi — kot pravijo oni — sindikatov v politično stranko. Vpliv strank na sindikate pa ni majhen.

Vendar pritisk dela sindikalnih organizacij — zlasti onih, ki se bore za kar največjo neodvisnost — prihaja čedalje bolj do izraza. Ideje, ki se pojavljajo v tem pogledu, pa niso izdelane in predstavljajo samo prvi korak v iskanju novih poti sindikalnega gibanja. Ta težnja je, pravijo, izraz nezadovoljstva delavskega razreda s politiko strank, ki se nanje sindikati opirajo. Menijo, da so politična vodstva levice obremenjena z medsebojnimi spori, katerih posledice pa potem padejo na ramena delavskega razreda.

Druga tema, ki je bila na kongresu predmet razpravljanja, je zadevala enotnost francoskih sindikatov oziroma enotnost CFDT (sindikat, ki se naslanja na Federacijo socialistične in demokratske levice) in CGT (ki se opira na KP Francije). V tem pogledu ni prišlo do nobenih novosti. Kongres je samo potrdil dosedanjo prakso skupnih dogovorov in akcije, vendar ob poudarku tudi vsega tistega, kar je doslej bilo sporno.

Splošni proces grupiranja sil, ki je zadnji čas zelo značilen za Francijo, tudi sindikatov, naravno, ni obšel. Kot tudi ne more obiti vseh tistih pojavov, ki ta proces spremljajo — politično taktiziranje, kompromis, politične špekulacije in podobne stvari, ki so pogosto obarvane z osebnimi političnimi ambicijami voditeljev. Vse to je prišlo do izraza tudi na preteklem kongresu CFDT.

Mnogo se je razpravljalo vrhu tega o resoluciji obsodbe vietnamske vojne. Vtem ko je ena struja — ona revolucionarna — zahtevala, da se razširi izraz protesta proti ameriški politiko, pa se je druga postavila na stališče, da resolucija zadostuje, kakršna je.

M. BESLAĆ

Tehnični razvoj gre naglo naprej, toda elektronika je dosegla največje rezultate, v precejšnji meri na račun tega, da so stare velike elektronke zamenjali drobceni polprevodniki Na sliki naprstnik «magnetnih jeder» za elektronske možgane

Pred 40 leti in danes

Danes bo pri Sv. Ivanu pod okriljem Prosvetnega društva «Slavko Škamperle» prireditev v spomin na leto 1927, ko je fašizem v razdobju nekaj mesecev popolnoma uničil pomembno stavbo naših ljudsko-prosvetnih, kulturnih in športnih organizacij. Med temi so zavzemala ugledno mesto tudi mladinska društva. Četudi so bila ta številčno omejena in so v glavnem delovala v Trstu, v predmestjih in zgornji okolici, je njihovo kratkotrajno delovanje začrtalo ostre karakterne poteze v takratno mlado generacijo. Lahko rečemo, da so prav mladinska društva pripravila takratno mlado generacijo na hude preizkušnje, ki so jih morali naši ljudje prestati v dolgih letih fašistične strahovlade in sledeče narodnoosvobodilne borbe. Ne dvomim, da bo tudi nepristranski zgodovinar, na katerega še čaka zgodovina našega življenja med obema vojnama, ob obravnavanju našega takratnega prosvetnega in kulturnega življenja potrdil zgornjo sodbo.

Mladinska društva so mogla v nekaj letih svojega obstoja opraviti tako eminentno vzgojno nalogo prav zaradi svojega ustroja. Predvsem so prestregla doraščajočega mladostnika, še preden je zapustil klopi osemletne šolske obveznosti. Mladi človek je našel v mladinskem društvu svoj drugi dom. Mladinskim društvom je namreč z intenzivno in močno razvejano aktivnostjo uspelo skoro popolnoma izločiti druge zunanje vplive, ki bi delovali na mladinca negativno. S tako zavzetostjo in ob istosmernosti domače vzgoje ni bilo težko paralizirati pri mlajših, ki so po Gentilejevi reformi že obiskovali italijanske šole, asimilacijske napore fašističnih učiteljev. Mladinska društva so bila namreč tako organizirana, da so izpolnila mladini ves njen tako imenovani prosti čas. Večer za večerom je bilo v društvenih prostorih živo. In če so bili prostori preskromni, kar je bilo v največ primerih, je primanjkovalo celo časa in prostora, da bi se v tednu zvrstili sestanki in vaje vseh mogočih odsekov od dramskega do mandolinističnega in še raznih drugih. En večer v tednu pa je bil določen za skupen članski sestanek, na katerem je po pravilih moralo biti tudi primerno poučno predavanje. Tako so mladinska društva poleg športnega in izletniškega udejstvovanja, poleg razvedrila, ki so ga dajala svojim članom, razvijala učinkovito izobrazbeno ter idejno in kulturno vzgojno nalogo. In prav o tem je bistvo pomembnosti takratnega mladinskega gibanja.

Ob štiridesetletnici razpusta prosvetnih, mladinskih in vseh drugih društev je povsem razumljivo, da se nam obuja še krepkeje spomin na vsa tedanja dogajanja, vendarle bi bilo napačno, da bi se pri tem odtrgali od današnje stvarnosti. Pa bi bilo vendarle zgrešeno, če bi kar enostavno primerjali brez globlje analize in prišli do cenene sodbe o tedanji «boljši», «agilnejši» mladini in sedanji «slabši», «nedelavni» mladini. Mimogrede naj bo povedano, da ne gre tu le za neaktivno mladino, temveč za splošno neaktivnost, ki je v odnosu do skupnih, družbenih, v našem primeru tudi narodnostnih problemov, zajelo vse sedanje generacije. Mlada in najmlajša generacija izhaja iz vzgojnega vzdušja, ki so ga ustvarjali in ga ustvarjajo starejši rodovi. Iz te odgovornosti se starejše generacije ne morejo izviti. Mehanizacija, avtomatizacija življenja je žal potegnila človeka v izrazito tekmo za materialno blaginjo, pri čemer so bile človeške duhovne vrednote potisnjene ob stran. Prav zato se je razvil še potenciran individualizem, ki je prav v motorizaciji in drugih pridobitvah današnjega časa dobil še plodna tla za svoj razvoj. Že ponovno smo brali v raznih revijah, kako je celo televizija, ki je iztrgala človeka iz širših občestev, zrahljala medsebojne vezi tudi v prastanici človeške družbe — v družini.

Ljudje, ki hočejo ostati ljudje, se vse bolj in bolj vprašujejo, ali je zares nujno, zakonito, da je rastoča civilizacija v nasprotju s kulturo, z duhovnimi vrednotami človeštva, ki so vsepovsod v upadanju. Ali naj postane človek brezdušen robot v službi civilizacije, ali pa naj bo človek. Človek, pisano z veliko začetnico, suveren gospodar vsega napredka civilizacije, ki naj služi počlovečenemu človeku.

Filozofi, sociologi, vzgojitelji in politiki iščejo poti, da zaustavijo duhovno obubožanje človeka, da preusmerijo njegov razvoj zopet navzgor v večje upoštevanje duhovnih vrednot. Zato se povsod, celo na mednarodnih seminarjih, mnogo razpravlja o «prostem času», njegovi organizaciji in vsebini. Res je, da se morata tudi šola in družina močneje angažirati v poduhovljeni vzgoji, vendar ostanimo danes pri vprašanju «prostega časa». Je ta zelo širok, splošen problem; nas pa še posebej zanima «prosti čas» našega mladinca, našega človeka sploh. Zanima nas s splošnega vzgojnega stališča, pa tudi specifično našega, narodnoobrambnega.

Rekli smo, da so nekdanja mladinska društva imela tako velik vpliv na takratno mladino prav zato, ker jim je uspelo zajeti ves «prosti čas» svojega članstva. Danes, žal, o naših društvih ne moremo trditi isto. Seveda ne moremo in ne smemo zato obsoditi vodstev naših današnjih prosvetnih in drugih množičnih organizacij. Saj se mnogo trudijo, da bi okoli sebe zbrala in aktivizirala večje število rojakov, zlasti mladine. Že nekaj let čujemo o «novih oblikah» dela in o «novih prijemih». Pa vendarle ni še nihče odkril novega «korenlečena», ki naj bo okrepil naše slabokrvno prosvetno delo. Pa ni to le naša, slovenska bolezen. Mi smo le delček človeške družbe in bolehamo za vsemi tistimi pojavi, ki sem jih naštel zgoraj. Ne moremo z «novo obliko» ničesar rešiti, če se ne zavemo, da je kriza prosvetnega dela posledica kulturnega nezanimanja, duhovne revščine.

Torej ne gre za obliko, temveč za vsebino. *Stojimo pred ogromnim problemom in ne bi se začudil, če bi kdo, ki bi ga zajel v vsej svoji obsežnosti, označil njegovo reševanje za Sizifovo delo. Vendar je treba stopiti na to težko pot. In ko bodo vodilni kadri našega prosvetnega, kulturnega in sploh javnega življenja našli pravo vsebino, pravo pot k prerojenju, bodo ta naš «prosti čas» s krčevito vztrajnostjo, korak za korakom, napolnili s pravo vsebino.*

In k temu delu so poklicani vsi. V prvi vrsti tudi bivši mladinci, ki so v svoji mladosti preizkusili med nami najboljšo obliko organizacije «prostega časa» ki je odlično prestala težki izpit antifašistične borbe. Seveda jim bo njihova «modrost očakov» narekovala, da startajo z današnjih pozicij, današnje situacije. Kjer bo misel, kjer bo ideja, se bodo končno le našle nove oblike, toda napolnjene z žlahtno vsebino.

D. M.

Mladinsko društva Magdalena pri Sv. M. Magdaleni. Slika je bila posneta julija 1925. leta

PO PISANJU REVIJE «SETTIMANA TV»

Jugoslovanski TV valovi preko Jadrana

V kratkem del programa tudi v italijanščini

Crtež, ki ga je objavila revija «Settimana TV», na katerem se vidi, do kod sega program jugoslovanske TV na oni strani Jadrana

Televizijski gledalci skoraj vse Goriške, vsega tržaškega Krasa in tudi precejšnjega dela samega Trsta imajo praktično «tri kanale», kajti poleg dvema programoma italijanske televizije morejo slediti tudi programu jugoslovanske, v glavnem ljubljanske televizije. In ugotoviti moremo, da se v naših krajih veliko gleda prav jugoslovanski program. In to ne le na slovenskih domovih, pač pa pogosto, zelo pogosto tudi na italijanskih domovih, tudi v številnih javnih lokalih, v katerih se nagnete zelo veliko občinstva na primer v dneh, kadar jugoslovanska televizija prenaša kako pomembno mednarodno tekmo, ki je italijanska televizija ne prenaša. V zvezi s tem smo mogli zabeležiti že veliko kritik na račun vodstva italijanske TV.

Sedaj pa beremo v zadnji številki tednika «Settimana TV» ostro kritiko na račun tega, da italijanska televizija nocoj ne bo prenašala enajstega festivala italijanskih popevk, ki se vrši v Zürichu v Švici. V članku, ki nosi podpis Paola Pietronija, beremo, da ni res, da bi italijanska televizija ne prenašala te prireditve zato, ker da je raven prireditve «na skromni ravni», pač pa zato, ker da se vodstvo italijanske televizije boji, da bi pri neposrednem prenosu tega festivala moglo priti do protestne manifestacije italijanskih izseljencev. Pisec dobesedno pravi: «Hočejo se preprečiti 'politična vmešavanja', 'neprijetni propagandistični incidenti, ki bi jih našcuvale organizacije skrajne levice'.»

V nadaljevanju članka zvemo, da bo to prireditev iz Züricha prenašala jugoslovanska televizija, pa čeprav gre za festival «italijanske popevke in ne jugoslovanske», kakor dobesedno beremo v članku, kjer še piše: «To bo omogočilo dolgemu pasu našega polotoka — od Trsta do Benetk, od Pesara do Ancone in do Pescare — sprejemanje na TV zaslonu prenos, ki ga bodo prenašali valovi ljubljanske televizije.»

Iz istega članka nadalje zvemo, da TV gledalci s tega področja Jadrana že dolgo morejo slediti programu jugoslovanske televizije, posebno kar zadeva filme, nogometne tekme in pevske programe.

Za bližnjo prihodnost pa člankar napoveduje *«zelo važno novost: do konca leta bo jugoslovanska TV začela s programom v italijanščini, ki ga bodo sestavljala politična poročila in nekaj reklamnih oddaj. Imeli bomo torej dnevna poročila 'v senci', ki bodo prikazovala vse glavne notranje in zunanje dogodke, seveda iz drugega političnega zornega kota, ko ga ima RAI-TV.»*

Pisec članka predvideva s tem tudi določene motnje internega političnega značaja in tudi reperkusije, kar zadeva samo reklamo odnosno tiste, ki bodo na jugoslovanski televiziji oglašali svoje izdelke.

Iz nekega drugega komunikeja o tem pa zvemo, da je ljubljanska TV z novim prenosnikom na Nanosu *«v precejšnji meri izboljšala sprejemljivost programa ljubljanske TV»* in da bo *«v kratkem povečana tudi postaja na Učki, povezana z zagrebškim TV centrom». «Te spremembe do katerih je prišlo po mednarodnih sporazumih ter z namenom, da 'se pokrije' istrsko področje, praktično omogočajo jugoslovanski televiziji, da preskoči morje* (Jadran, op. ur.) *in se v obliki pahljače razširi na italijansko področja Jadrana.»*

Ta jugoslovanski «pobeg» čez mejo pa ni edini v Italiji. Na ligurskem področju TV gledalci sledijo lahko TV postaji Monte Carla, v gornji Lombardiji imajo na voljo program švicarske TV ki bo v kratkem oddajala v barvah, na vzhodnih obalah Sardinije morejo gledati špansko TV.

Če je res, da mi, na Tržaškem in Goriškem, s temi spremembami ne bomo nič pridobili, ker nam je program jugoslovanske TV vedno dosegljiv, bodo TV gledalci na oni strani Jadrana sedaj na boljšem, ker bodo mogli bolje slediti raznim športnim prireditvam, ki jih italijanska TV ne prinaša, kot bodo mogli tudi videti marsikateri film, ki ga italijanska TV krepko «oščipa», jugoslovanska TV pa ga predvaja v celoti. Poleg tega pa bodo mogli slediti tudi kakemu drugemu programu in ne bodo vezani le na program domače televizije. Mnogi bodo morda prišli na svoj račun že nocoj, ko bodo lahko sledili enajstemu festivalu italijanskih popevk v Zürichu, na katerem bodo med drugimi nastopili tudi Gigliola Cinquetti, Joe Sentieri, Luciano Tajoli in drugi italijanski pevci, ki sicer ne spadajo med vrhove italijanskih pevcev lahke glasbe, ki pa so vendarle lahko vez med italijanskimi izseljenci v Švici in njihovimi svojci po vsej Italiji.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Preveč se zanašate na pomoč sodelavcev. Na čustvenem področju nimate nobenega tekmeca.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Tudi drugi bodo opazili vaše delovne sposobnosti. V ljubezni se skušajte zadovoljiti

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Upoštevajte nasvet osebe, ki je glede organizacijskih zadev zelo dobro podkovana. Zagotovljen družinski mir.

RAK (od 22.6. do 22.7.) V neki poslovni zadevi se takoj obrnite za pomoč na strokovnjaka Bodite strpnejši z najmlajšimi.

LEV (od 23.7. do 23.8.) Pretrdo ravnate s svojimi podrejenimi. Neka galantna pustolovščina

DEVICA (od 24.8. do 22.9.) Vaši napori bodo kronani z izrednim uspehom. Dosegli boste srečo.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Prav dobro boste zaključili posel, ki ste se zanj potegovali. Prejeli boste vznemirljivo vest.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Spričo številnih obveznosti, ki jih imate, jih skušajte izpolniti zaporvrstjo. Udeležili se boste prijetne domače zabave.

STRELEC (od 22.11. do 21.12.) Ko ste se že lotili nekega dela, vas zdaj nihče več ne bo mogel zadržati. Izvojevali boste pomembno moralno zmago.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) V kratkem boste sklenili zelo ugodno poslovno pogodbo. Na kratko opravite z nekim nepovabljenim gostom.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Lotite se čimprej kakega praktičnega dela. Več manjših družinskih skrbi.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Nenaden obisk ne bo škodil, marveč samo koristil vaši dejavnosti.

DVE GLEDIŠČI O PLEMENSKEM RAZLOČEVANJU V ZDA

Črnci ne pojdejo v Mehiko? V Pentagonu vlada rasizem

Komisija za državljanske pravice meni, da je skrajni čas, da se kaj stori - William Taylor pravi, da belopolti Američani «zares niso sposobni razumeti»

WASHINGTON, 24. — Ko smo pred nedavnim govorili o plemenskem razločevanju v ZDA, smo rekli, da bi se «vroče poletje» znalo razpotegniti tudi v pozno jesen, celo v zimo, da bi torej tudi prihodnja zima znala biti v ZDA «vroča». To svojo domnevo smo utemeljevali z napovedmi voditeljev nekaterih ameriških protirasističnih organizacij, predvsem z izjavami voditeljev črnskih organizacij, ki se, povsem logično, nočejo in tudi ne morejo sprijazniti z rasno diskriminacijo, ki se še vedno zelo surovo odraža tako da imamo v zadnjih letih opravka z rasnimi izgredi ne le v južnih pač pa tudi v severnih zveznih državah ZDA. Sedaj lahko beležimo v zvezi s tem dva zelo pomembna dogodka

Prvi dogodek v zvezi s plemenskim razlikovanjem v ZDA odnosno z reakcijo proti njemu je resolucija, ki je bila sprejeta sinoči na neki mladinski konferenci, ki so jo črnski mladinci sklicali v neki baptistični cerkvi v Los Angelesu. V tej resoluciji se pozivajo ameriški črnski atleti na bojkot bližnjih olimpijskih iger, ki bodo v Mehiki. Mladinska resolucija poziva črnske športnike, naj se ne udeležijo športnih tekmovanj na olimpijskih igrah. Resolucijo so na konferenci črnske mladine sprejeli soglasno. Pri tem velja poudariti, da so se te konference udeležili tudi nekateri črnski športniki mednarodnega slovesa kot na primer eden najboljših košarkarjev ZDA Lew Alcindor ter eden najboljših tekačev na kratkih progah Tommy Smith. Kar zadeva utemeljitev sklepov, da naj bi se črnski športniki ne udeležili olimpijskih iger, je bil morda najbolj odločen na tej konferenci sloviti metalec diska Harry Edwards, ki je rekel, da bi se črnci na olimpijskih igrah ne smeli več uporabljati kot «zdresirane živali».

Ker je športno udejstvovanje danes eno glavnih izživljanj mladine, hkrati pa vzbuja izredno zanimanje tudi odraslih ljudi je povsem razumljivo, da bo poziv, ki so ga sprejeli na tej konferenci — kolikor se bodo pozivu odzvali mnogi črnski športniki — imel velik odmev in za ZDA tudi hude posledice v uspehih na prihodnjih olimpijskih igrah v Mehiki, saj je znano, da na vseh velikih športnih srečanjih, ki se jih udeležujejo ZDA, prinesejo Ameriki veliko kolajn in priznanj prav črnski športniki.

Drugi dogodek, ki ga je vredno v zvezi s tem omeniti, je poročilo, ki ga je sestavilo ameriško vrhovno poveljstvo oboroženih sil — Pentagon — **o koordiniranju vloge med oboroženimi silami in policijo glede morebitnih uporov ali nemirov rasnega značaja,** medtem ko je komisija za državljanske pravice objavila poziv, **naj bi se rasni problemi ne obravnavali kot politično vprašanje pač pa kot socialni problem.**

Kakor vidimo, imamo hkrati pred seboj dva akta in sicer na eni strani poročilo Pentagona, v katerem je govor o sodelovanju med oboroženimi silami in policijo proti plemenskim izgredom, na drugi strani pa poziv prizadetih, konkretno poziv komisije za državljanske pravice, ki odklanja reševanje tega problema, to se pravi svojega problema z morebitnim pritiskom s strani policije in celo vojske.

Iz tega bi mogli sklepati, da ameriške oblasti — vojska in policija — kažejo zaskrbljenost glede miru v deželi, pri tem pa nočejo vzeti v poštev dejstva, da so vzrok plemenskim izgredom družbene krivice, ki se dogajajo nebelopoltim državljanom. Z druge strani pa pristaši protirasističnih organizacij vidijo prav v družbenih krivicah, konkretno v plemenskem zapostavljanju glavni razlog nezadovoljstva med črnci in menijo, da se je treba tega vprašanja lotiti tako, da se ti vzroki izločijo, da je treba torej te krivice popraviti. Vodstva nekaterih protirasističnih organizacij, predvsem komisija za državljanske pravice pa hkrati izraža svojo zaskrbljenost, da bi zamislili, ki izhajajo iz poročila Pentagona, mogle postaviti ameriške črnce proti belopoltim sodržavljanom in narobe, kar resnično ne ustreza dejanskemu stanju, saj gre v resnici za napetost med prizadetimi črnci in belopoltimi rasisti, ne pa med črnci in celotnim belopoltim prebivalstvom ZDA

Komisija za državljanske pravice je objavila poročilo, ki nosi naslov «Čas je, da se prisluhne... čas je, da se kaj stori». Direktor te organizacije William Taylor je v neki svoji izjavi takole obrazložil objavo tega dokumenta: Belopolti Američani «zares niso sposobni razumeti» resničnega življenja v črnskih getih. Upore minulega poletja — beremo v poročilu — je treba postaviti v zvezo z «velikim ponižanjem, z zakoni in programi, ki veliko obetajo, dajo pa ne nič, z velikimi stalnimi žrtvami, diskriminacijami in predsodki». Odstranitev teh krivic, ki jih morajo prenašati črnci **«naj prevzame vso prednost pred vsemi nacionalnimi problemi», «iskanje tistih, ki da pripravljajo upore kot tudi priprave za zadušitev uporov ne smejo postati izgovor za odlašanje vsakršne akcije, ki bi težila k rešitvi tega vprašanja».**

Ameriško obrambno ministrstvo pa s svoje strani sporoča, da skupine njegovih strokovnjakov «proučujejo» na desetine ameriških mest, ki predstavljajo «potencialno nevarna žarišča», da bi zbrale podatke in dokazni material kot na primer planigrafije mest, fotografije z letal ter razne druge podatke o sistemih obveščanja in komunikacij. Namen te dejavnosti strokovnjakov Pentagona je priprava koordiniranega nastopa pri bodočih uporih, koordiniranega nastopa policije, enot narodne straže in zvezne vojske.

Ta koordinacija bi z druge strani — po mnenju Pentagona — zagotovila le neznatno uporabo oboroženih sil v primeru sopadov odnosno plemenskih izgredov. Po poročilu, ki ga je objavil Pentagon, so bili in so še v teku stiki med Pentagonom ter poveljstvi narodne straže, to se pravi s poveljstvi tistih teritorialnih oddelkov, ki so po svoji funkciji odvisni le od posameznih guvernerjev. Da bi bila narodna straža v bodoče bolj učinkovita, so njeni oddelki pospešili vaje za dušitev uporov. V septembru in oktobru so enote narodne straže povečale te vaje na 32 ur. Poleg tega so posameznim zveznim vladam dovolili organizirati nadaljnjih 125 enot narodne straže, posebna oprema in oborožitev pa se razvrščajo po določenem načrtu v središčih, ki bi znala postati torišče plemenskih izgredov.

Tako izhaja iz poročila Pentagona. In prav podatki, ki jih jemlje v poštev in objavlja to poročilo, potrjuje trditev, ki smo jo objavili pred časom in v samem začetku tega poročila, da bi namreč prihodnja zima znala biti hudo «vroča». Hkrati pa smemo tudi reči, da oboroževanje in vežbanje narodnih straž, kakor tudi koordinacija med vojsko, enotami narodne straže in policijo ne bo privedla do rešitve plemenskega vprašanja v ZDA, saj je najbolj kvalificirani forum prizadetih, to je komisija za državljanske pravice točno pokazala, kje je vzrok izgredov in kje je treba najti rešitev.

RADIO TELEVIZIJA

SOBOTA, 25. NOVEMBRA 1967

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Šopek slovenskih - 12.00 Kulturni odmevi - 12.25 Za vsakogar nekaj - 13.30 Semenj plošče 14.45 Pojeta I. Kohont in F. Leali - 15.00 Glasbena oddaja za mladino - 16.00 Avtoradio - 16.15 Pregled slov. dramatike - 17.20 Dialog - 17.30 Orkester Karla Loubèja - 17.40 Vzori in zgledi mladega rodu - 18.00 Zbor «Slava Klavora» iz Maribora 18.15 Umetnost in prireditve 18.30 Veliki mojstri jazza 19.00 Ansambel H. Gualdija - 19.10 Družinski obzornik - 19.25 Kvartet D. Lavrenčiča - 19.45 «The McGuire Sisters» - 20.00 Športna tribuna - 20.35 Teden v Italiji 20.50 Sobotni variete - 21.20 Vabilo na ples - 22.20 Ciganski orkestri - 22.40 Za prijeten konec tedna.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15 «Ray Connif Singers» 11.00 Plošče - 11.30 Današnji pevci - 12.00 in 13.00 Glasba po željah - 13.40 Revijski orkestri - 14.00 Popevke 14.45 Polke in valčki - 15.30 Mladinski klub 16.30 Izbrali ste 17.35 «Happening» - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Poje Enrico Macias - 22.10 Plesna glasba.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila 8.30 Jutranje pesmi - 9.07 Ital. plošče - 10.05 Šola - 10.35 in 11.00 Ura glasbe - 11.30 Glasbena antologija - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Glasbena igra «Tisočak» - 13.55 Radijske kronike - 15.10 Ital. popevke - 16.00 Program za mladino 17.32 Veliki pevci 18.05 Znanstvena oddaja - 19.35 Luna park - 20.20 Ne streljaj na pevca - 20.50 Oddajali smo.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila 8.45 Orkester 9.40 Glasbeni album - 10.00 Oddaja za avtomobiliste - 10.15 Jazz - 10.40 Glasbeni variete - 11.42 Pesmi desetletja - 12.20 Lahka glasba - 12.45 Turizem - 14.00 Juke box - 15.15 Dirigent R Kubelik 16.05 Rapsodija - 17.05 Glasba po željah - 17.40 Plošče za najmlajše - 20.00 Jazzovski koncert - 21.15 Norveška lahka glasba.

III. program

10.15 Beethovnova kantata - 10.55 Veliki pevci - 12.20 Villa Lobos in Guarnieri - 12.55 Chopinove skladbe - 14.30 Rimski solisti - 15.15 Bergova opera «Wozzeck» - 17.10 Marcellov koncert za oboo in godala - 17.20 Nemščina - 17.45 Busonijeva sonata opus 36/a - 18.35 Lahka glasba - 18.45 Kino in gledališče - 20.15 Simf. koncert - 22.30 Angleško gledališče.

Slovenija

7.00, 8.00, 10.00, 13.00 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.08 Glasbena matineja - 8.55 Radijska šola - 9.25 Zabavna glasba - 9.45 B. Lesjak: Veseli prijatelji - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Kar po domače 12.00 Na današnji dan - 12.10 Zagrebški solisti - 12.30 Kmetijski nasveti 12.40 Popevke 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Melodije 15.45 J. Stern: Prvo srečanje z M. Lowyjem (podlistek) - 16.00 Vsak dan za vas 17.05 Gremo v kino 17.35 Igramo beat! 18.00 Aktualnosti - 18.15 Pravkar prispelo - 18.50 S knjižnega trga 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Plesni orkester 20.00 Spoznavajmo svet 21.30 Iz fonotek radia Koper 22.10 Oddaja za izseljence - 23.05 S pesmijo v novi teden.

Ital. televizija

11.00 Šola - 14.55 Francija in Nova Zelandija v rugbyju - 17.00 Giocagiò - 17.30 Dnevnik (in izžrebanje loterije?) - 17.45 Program za mladino - 18.45 Film «Il sentiero del fuorilegge» - 19.45 Šport in ital. kronike 20.30 Dnevnik - 21.00 Glasbeno tekmovanje «Partitissima»: Dalida in Rita Pavone - 22.15 Moda in druge zanimivosti - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 Film «Un cuore grande così» - 22.10 Dantejevo življenje.

Jug. televizija

9.40, 20.00 in 23.25 Poročila - 9.40 in 14.50 TV v šoli 17.40 Vsako soboto 17.55 Obzornik 18.15 Gledališče Boško Buha 19.15 Sprehod skozi čas 20.40 Nacionalni cirkus — film 21.10 Risanka 21.20 Sanremo pozdravlja Zürich - 22.35 Ubijalec žensk — film 23.30 Hokej Medveščak-Partizan.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 11.2, najnižja 7.5, ob 19. uri 7.8 stopinje, zračni tlak 1022.6 stanoviten, vlaga 55 odst., veter severovzhodnik 18 km na uro, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14.9 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 25. novembra
Katarina
Sonce vzide ob 7,17 in zatone ob 16,27. Dolžina dneva 9,10. Luna vzide ob 2.10 in zatone ob 13,26.
Jutri, NEDELJA, 26. novembra
Konrad

SEJA TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Odobrena resolucija z zahtevo po avtonomiji krajevnih ustanov

Za resolucijo so glasovali vsi svetovalci, razen misovcev in liberalcev, indipendentist Taddeo pa se je vzdržal

Po dolgi diskusiji je tržaški občinski svet sinoči odobril resolucijo, ki so jo sestavili po dogovoru med načelniki svetovalskih skupin, glede pripomb in predlogov k osnutku zakona s pooblastili vlade za davčno reformo. Za resolucijo so glasovali svetovalci KD, PSU, KPI, PSIUP in PRI, proti pa svetovalci MSI in PLI, medtem ko se je indipendentistični svetovalec vzdržal glasovanja.

Resolucija najprej ugotavlja, da je omenjeni zakonski predlog glede davčne reforme v marsičem pozitiven, da pa pri predpisih o krajevnih financah ne upošteva zahtev krajevnih ustanov. Občinski svet poudarja nujnost, da parlament že v sedanji zakonodajni dobi odobri reformo krajevnih financ, kar je osnovnega pomena za avtonomijo krajevnih ustanov. Pri tem pa poudarja, da sta vprašanji krajevnih financ in funkcij krajevnih ustanov v bistvu en problem, zaradi česar reforma krajevnih financ predpostavlja tudi revizijo pristojnosti državnih, deželnih, pokrajinskih in občinskih organov. Občinski svet poudarja, da zakonski osnutek glede krajevnih financ krši avtonomijo krajevnih ustanov, razen tega pa je nezadosten. Krajevne ustanove bi bile precej prizadete in ne bi imele zadostne možnosti zlasti pri ugotovitvah davkov, niti pri razdelitvi davkov, ki pripadajo občinam in pokrajinam.

Zaradi vsega tega se občinski svet pridružuje resoluciji, ki jo je odobril vsedržavni svet ANCI, in zahteva, naj vlada pregleda in popravi zakonski osnutek. Razen tega občinski svet izraža željo, naj vlada sprejme potrebne ukrepe, da se bodo povečali dohodki občin, da se nadomesti z drugimi dohodki zmanjšanje občinskih dohodkov zaradi odprave trošarine na vino, da se občinam dodeli primeren delež dohodkov od avtomobilske takse in carine na bencin.

Pred glasovanjem je podžupan Lonza, ki je nadomeščal župana, pripomnil, da je s to razpravo in resolucijo tržaška občina ena izmed prvih, ki je uradno zavzela svoje stališče ter izrazila svoje pripombe in predloge k osnutku zakona, ki je velike važnosti za prihodnje delovanje krajevnih ustanov.

Demokristjanski svetovalec Gasparo, ki je skupno s socialističnim svetovalcem Pittonijem predložil prvo zadevno resolucijo že pred poldrugim letom je ob zaključku diskusije izrazil upanje, da bo tako stališče občinskega sveta morda vplivalo na stališče vlade. Komunistični svetovalec Calabria je v diskusiji med drugim dejal, da je komunistična skupina že pred več leti vztrajno zahtevala reformo krajevnih financ. Poudaril je, da ustava predvideva avtonomijo krajevnih ustanov, da pa se temu še upirajo nekatere politične sile, ki so odgovorne za sedanje stanje krajevnih ustanov. Omenil je ogromne dolgove krajevnih ustanov, ki znašajo nad 5 tisoč milijard lir, ter poudaril, da je to zelo pereče vprašanje. Ob koncu je izjavil, da se njegova skupina strinja s kritiko omenjenega zakonskega osnutka in zahtevami za spoštovanje avtonomije krajevnih ustanov.

Misovski in liberalski svetovalci se seveda niso strinjali in so izrazili svoje nasprotovanje avtonomiji krajevnih ustanov. Svetovalec dr. Pincherle je sicer izrazil svoje pomisleke glede učinkovitosti resolucije, vendar pa je izrazil upanje, da se bo s skupnimi napori nekaj doseglo.

Vprašanje županu svetovalca Wilhelma

Občinski svetovalec KPI Rudi Wilhelm je v zvezi z delom občinske toponomastične komisije, ki se ukvarja s poimenovanjem ulic in trgov v mestu, predmestju in okoliških vaseh, poslal županu vprašanje, v katerem želi vedeti, ali bo do končno rešili tudi vprašanje poimenovanja in preimenovanja ulic na Opčinah, ki v veliki večini nosijo imena raznih rastlin in podobno.

Poleg tega svetovalca želi vedeti, ali namerava občina v tej slovenski vasi imenovati ulice tudi po Slovencih, padlih partizanih in krajih, kjer so fašisti in nacisti umorili antifašiste.

Isti svetovalec je podal županu tudi vprašanje v zvezi z izjavami odbornika za mestno policijo Romana, naj bi jugoslovanske avtomobiliste povabili, naj ne prihajajo v mesto z avtomobili in naj jih parkirajo v predmestju, v katerem želi vedeti za mnenje celotnega odbora o tem vprašanju, katero ima, pravi svetovalec, diskriminacijski prizvok.

Poleg tega svetovalec vprašuje župana, ali bi ne bilo primerno, da bi v mestu rezervirali za tujce posebna parkirna mesta, kot so to naredili v Padovi, da se podpreta turizem in trgovina. Komunistični svetovalec vprašuje tudi župana, ali se mu ne zdi primerno, da bi tržaška občina, po vzgledu goriške, delila tujim turistom opozorila v raznih jezikih, med katerimi tudi v slovenščini, da bi jim olajšali obisk v našem mestu.

● Predsednik deželnega odbora Berzanti je sprejel včeraj zjutraj v Trstu generalnega konzula Francije v Benetkah Lalouetta, ki ga je spremljal francoski častni konzul v Trstu Regazzi.

Seja odbora za načrtovanje

Posvetovalni odbor za deželno načrtovanje se bo sestal v ponedeljek v Trstu pod predsedstvom odbornika Stopperja in bo začel razpravo o mnenjih glede osnutka načrta za gospodarski-socialni razvoj naše dežele. Odbor bo seznanil s svojim mnenjem deželni odbor, ki bo to mnenje upošteval pri sestavi dokončnega načrta. Prihodnji teden bosta še dve seji posvetovalnega odbora.

NA POBUDO AKADEMSKEGA SENATA

Danes dopoldne slovesna otvoritev novega računskega centra univerze

Nova elektronska naprava zmore 65.000 seštevanj ali 25.000 množenj na sekundo

Danes dopoldne bodo v Ul. Diaz štev. 25 slovesno odprli nov računski center tržaške univerze.

Potreba po računskem centru pri Tržaški univerzi se je pokazala že leta 1959, ko je akademski senat sprejel pobudo ozkega števila profesorjev ekonomske znanstvene in inženirske fakultete, da bi univerza imela osrednji elektronski elaborator za znanstvene raziskave. Nastal je tako odbor, ki so ga sestavljali profesorji Luzzatto-Fegiz, Budini, Marussi, Barozzi in Finzi Contini.

Sprva se je odbor posluževal Acegatovega elektronskega elaboratorja IBM 650. Z izrednim prispevkom ministrstva za javno šolstvo pa si je Univerza lahko nabavila elektronski elaborator IBM 1620, ki je redno deloval do avgusta 1966 ter pripomogel k formaciji visoko kvalificiranih operaterjev.

Mogoče bo kdo mislil, da je tak elaborator večen. Ni res. Z reševanjem neštetih problemov, se ustvarjajo novi, zato stroj v razmeroma kratki dobi doseže stopnjo nasičenosti, kar pomeni, da ga je treba zamenjati. Isto se je zgodilo tudi z dosedanjim elektronskim elaboratorjem univerzitetnega računskega centra. Vodilni odbor se je zato že oktobra 1965 obrnil na rektorja univerze in mu predočil potrebo po okrepitvi obstoječih naprav z nabavo večjega kompleksa. Predlog sta podprla tudi Mednarodni center za teoretsko fiziko in državni inštitut za jedrsko fiziko. Pobudo je podpri tudi tržaški župan, ki je dejal, da je taka elektronska naprava bistvene važnosti za mesto

Po dolgem izbiranju je odločitev padla na jačji elaborator IBM 7040, ki ima približno desetkrat večjo možnost elaboracij raznih problemov in 20-krat večjo zmožnost «spomina» od prejšnjega modela. Naj omenimo, da stroj lahko izvrši 65.000 seštevanj ali 25.000 množenj na sekundo z računi z dvajsetimi števili. Osrednji stroj 7040 sestavljajo še elaborat 1401, dva hitra tiskarska stroja, ki zmoreta 600 vrstic na minuto, stroj za luknjanje listov, ki jih lahko «prebere» 800 na minuto posebna aparatura za «branje» luknjičastega papirnatega traka z zmogljivostjo 500 črk na sekundo ter deset strojev na magnetni trak. To pomeni, da so spominske zmogljivosti stroja praktično brezmejne ker lahko v najkrajšem času preračuna najbolj zapletene probleme. Novi elektronski elaborator je zato eden najbolj modernih v Italiji.

Ker se elaborator v zelo kratkem času nasiči spričo hitrega tehnološkega napredka, v nekaj letih zastari, je odbor vzel novi elektronski elaborator v najem. Najemnina je namreč zelo visoka in zato ne bi mogli namestiti novega, brez izrednih prispevkov ministrstva za šolstvo, deželnega odbora in Tržaške hranilnice.

Omenili smo, da se tak elektronski elaborator hitro nasiči. Zaradi tega že proučujejo zamenjavo sedanje osrednje enote 7040 z enoto 7044, ki je 4-krat močnejša in bolj hitra.

V računskem centru je stalno zaposlenih 12 diplomirancev, katerim pomaga 6 operaterjev, vendar se računskega centra poslužujejo številni drugi znanstveni raziskovalci. Računski center je na razpolago tudi drugim javnim ustanovam izven univerze, predvsem mednarodnemu centru za teoretsko fiziko. Kmalu se bo računskega centra posluževal tudi deželni odbor.

V centru je znanstvenikom na razpolago knjižnica s 600 knjigami in 20 strokovnimi revijami. Knjižnica razpolaga tudi s številnimi programi za vsakršno potrebo, od katerih je več takih, ki so jih izdelali v samem centru. Računski center skrbi tudi za didaktične programe in v tem smislu razpisuje študijske štipendije, da omogoča študij mladim ljudem, ki si želijo spoznati moderno tehniko programacije s pomočjo elaboratorjev.

Računski center upravlja izvršni odbor, kateremu predseduje prof. Antonio Marussi in ga sestavljajo profesorji Daboni, Fidecaro, Barozzi in Morelli.

Sestanek komisije za nagrado «Moretti d'Oro»

Danes ob 17.30 bo v prostorih pivovarne Moretti sestanek študijske komisije za nagrado «Moretti d'Oro». Navzoči bodo med drugimi pisatelji Bartolini, Domenico Cadoresi in Oliviero Honore' Bianchi, umetniki Danilo Basaldella, Marcello Mascherini, Giuseppe Zigaina, ravnatelj tržaške RAI inž. Guido Candussi, tajnik Furlanskega filološkega društva dr. Luigi Ciceri in dirigent tržaškega komornega orkestra Fabio Vidali.

Gre za prvi sestanek, posvečen prihodnji nagradi, na katerem bodo predlagali vrsto imen za režije ter za določitev nagrade igralcem, katerim bodo letos izročili eno od obeh nagrad. Kot je znano, pripada druga nagrada književnosti.

Sestanku bo predsedoval komtur Lao Menazzi Moretti.

Skupščina delavk podjetja DELFE Export

Sinoči je bila na sindikalnem sedežu v Ul. Pondares skupščina delavk tovarne DELFE Exoprt, ki so jih suspendirali z dela že 22. septembra in nič ne kaže, da se bodo kmalu vrnile na delo.

Na skupščini sta delavkam govorila Pina Tomaselli za CGIL in Giulio Desenibus za Delavsko zbornico. Poročala sta o sestankih, ki sta jih imeli sindikalni organizaciji s predstavniki oblasti in z ravnateljstvom podjetja, kjer so zvedeli, da tovarna ne bo začela obratovanje do prihodnje spomladi. Na skupščini so delavke obsodile stališče podjetja, ki je zraslo v industrijskem pristanišču z velikimi prispevki iz rotacijskega sklada in sedaj ne spoštuje sprejetih obveznosti.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Jaka Štoka «ANARHIST»:

DANES, 24. novembra ob 20.30, SV. KRIŽ, dvorana «A. Sirk»
Sobota, 25. novembra ob 20,30, NABREŽINA, dvorana «Igo Gruden».
Četrtek, 30. novembra ob 20,30, GORICA, Prosvetni dom.

—«»—

Na zadnjo predstavo
Ivo Brnčič «MED ŠTIRIMI STENAMI»
ki bo v Kulturnem domu v nedeljo, 26. t.m. ob 17. uri pelje avtobus skozi sledeče vasi: Cerovlje 15.15, Mavhinje 15.20, Prečnik 15.25, Šem. polaj 15.30, Saležd 15.40, Zgonik 15.45, Mali Repen 15.55, Veliki Repen 16. uri, Col 16.03, Tabor 16.05.

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure razen v nedeljo ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 734265.

SAK Jadran

vabi vse, ki so prestali univerzitetni jarem, stare bajte, bajte, manj stare bajte, fižole in vse bruce na tradicionalno

BRUCOVANJE

ki bo danes, 25. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu.

Razstave

Drevi ob 19. uri bodo v umetniški galeriji ustanove ENDAS v Ul. delle Zudecche št. 1 odprli razstavo mlade umetnice Ljube Štolfa, ki stanuje v Milanu. Umetnica se je v zadnjih letih zelo uveljavila na razstavah v Italiji in v inozemstvu.

Tudi v p.d. «I. Cankar» predavanje o kraški hiši

Včeraj zvečer je v prosvetnem društvu «I. Cankar» predaval prof. dr. Gojmir Budal o kraški hiši. Čeprav sicer po svoji stroki geograf se je predavatelj z resnostjo in vnemo znanstvenika poglobil v to za njegovo stroko nekoliko obrobno vprašanje in ga temeljito obdelal. Gre za predavanje, ki ga je pred nedavnim imel tudi v Slovenskem klubu, z nekakim povzetkom tega predavanja pa je sodeloval tudi pri okrogli mizi v Bazovici. Ne posebno število občinstva je predavanju z zanimanjem sledilo, čeprav je v osebnem odnosu poslušalcev do predmeta manj prizadetosti, kot n. pr. kje v okolici, kjer so poslušalci s takim predavanjem prizadeti prav «v živo». Lepo so predavateljeva izvajanja ponazorili še številni barvni diapozitivi predsednika društva Maria Magajne.

ODBOR BIVŠIH MLADINSKIH DRUŠTEV

priredi pod okriljem pd Slavko Škamperle danes, 25. novembra na stadionu «Prvi maj» pri Sv. Ivanu

SPOMINSKO SVEČANOST

ob priložnosti 40-letnice nasilne razpustitve mladinskih društev.

Sodelujejo člani prosvetnega društva Ivan Cankar z odlomkom igre Filiberta Benedetiča «Ne vedno kakor lastovke» v priredbi Staneta Raztresena ter pevski zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela.

Vstop v dvorano z vabili. Člani bivših mladinskih društev, ki vabila iz kakršnega koli vzroka niso prejeli, ga lahko dvignejo ob vstopu v dvorano.

Začetek prireditve ob 20.30 uri.

Ob tej priložnosti priredi odbor bivših mladinskih društev tudi pregled knjig in revij, ki jih je ilustriral Milko Bambič od začetka, ko se je udejstvoval v mladinskem gibanju.

Ob priliki srečanja članov bivših mladinskih društev, priredi pd «Slavko Škamperle» razstavo knjig. Razstava bo odprta danes od 20.30 dalje, jutri dopoldne od 10. do 12. ure in v ponedeljek zvečer od 20.30 do 22.30 v društvenih prostorih.

GLASBENA MATICA TRST

V četrtek, 30. t. m. ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma

koncert orkestra Glasbene matice

Dirigent: OSKAR KJUDER
Solisti: **Vojko Cesar** (fagot) in Beograjčan **Lazar Marjanović** (violina)

Izvajana bodo dela skladateljev: Corellija, Vitalija, J. Chr. Bacha

Gledališča

Verdi

Drevi ob 20.30 bo prva predstava opere «Werther» J. Masseneta za abonma A za parter in lože in abonma C za galerije. Pri gledališki blagajni se nadaljuje prodaja vstopnic.

Jutri pa bo zadnja predstava Wagnerjeve opere «Rienzi» za abonma D za vse rede. Za to predstavo se začne danes prodaja vstopnic pri gledališki blagajni.

Kino

Nazionale 16.00 «Addio Lara» Eastmancolorscope. Geraldine Chaplin. Romantična zgodba na carskem dvoru med revolucijo.

Excelsior 16.00 «A piedi nudi nel parco» Technicolor. Robert Redford, Jane Fonda, Charles Boyer, Mildred Matwitck.

Fenice 16.00 «Faccia a faccia» Technicolorscope. Gian Maria Volonte, Tomas Milian, William Berger, Jolanda Modio, Carol Andre, Gianni Rizzo, Lydia Alfonsi. Režija Sergio Sollima. Uglasbitev Ennio Morricone.

Eden 16.00 «Chi ha rubato il presidente?» Technicolor. Luis Juneš, M.R. Rodriguez. 100 minut smeha.

Grattacielo 16.00 «L'harem» Technicolor. Caroll Baker, Gastone Moschin.

Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 16.00 «Il maggiordomo nel Far West» Technicolor. Walt Disney.

Alabarda 16.00 «Carovana di fuoco» Cudovit western. Technicolorscope. John Wayne.

Filodrammatico 16.30 «Colpo doppio del camaleonte d'oro» Technicolor zabavni suspens film. Magda Konopka, Mark Tomon.

Moderno 16.00 «Per amore... per magia» Technicolor. Gianni Morandi, Sandra Milo, Mina.

Cristallo 16.30 «Ti ho sposato per allegria» Technicolor. Monica Vitti, Albertazzi. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Capitol 16.00 «Le dolci signore» Technicolor. Virna Lisi, Ursula Andress, Lando Buzzanca. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Garibaldi 16.30 «Upper Seven, l'uomo da ucciderе» Technicolor. Nando Gazzola, Vivi Bach.

Aurora 16.30 «Stasera mi butto» Eastmancolor. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia.

Impero 16.00 «Fantomas contro Scotland Yard» Technicolor.

Astoria 15.00 «I quattro moschettieri» Technicolor. Aldo Fabrizi, Nino Taranto, Macario, Peppino De Filippo.

Astra 16.00 «In hombre» Technicolor Fox. Paul Newmann. Western.

Vittorio Veneto 15.15 «Quelli della San Pablo» Technicolor. Steve McQueen, Richard Appemborough.

Ideale 16.00 «Berlino 1945: la caduta dei giganti» Crnobelo. Nadia Strauss Kirk Douglas.

Abbazia 15.00 «The Eddie Batman story» Technicolor. Yul Brynner, Romy Schneider.

Razna obvestila

SPDT naproša vse udeležence zimovanja v Kranjski gori, naj do 1. decembra poravnajo prvi obrok v znesku 10.000 lir in celotni znesek najkasneje do 15. decembra t.l.

ČLANEK AGENCIJE «ITALIA»

Odprta meja z Jugoslavijo je v veliko obojestransko korist

Jugoslovani potrošijo morda več v Trstu kot Tržačani onstran meje
Množični prihod Jugoslovanov ob sedanjem državnem prazniku

Pod naslovom «Odprta meja z Jugoslavijo ima za posledico na desetine milijard prometa» objavlja agencija «Italia» zanimiv članek v zvezi s sedanjim protestnim gibanjem bencinskih črpalkarjev in trgovcev z živili, pri čemer poudarja tudi svetle plati menjave z Jugoslavijo. Te dni opažamo, da se namreč v Trstu poudarjajo predvsem senčne plati, kar postaja že nekam tendenciozno, čeprav razumemo upravičeno skrb trgovcev z živili in črpalkarjev. Vsekakor gre za objektiven glas. Zato objavljamo članek v povzetku.

V uvodu ugotavlja, da prihaja vedno večje število Jugoslovanov kupovat v Trst, medtem ko se tudi veča število Tržačanov, ki hodijo kupovat onkraj meje, kar je seveda nekaj običajnega na vseh mejah. Članek poudarja, da nekatere kategorije trgovcev z živili res utrpijo precej izgube, da pa na primer prodajalci zelenjave in sadja, kruha in mleka nič ne občutijo jugoslovanske konkurence.

Zatem pravi, da ni točnih podatkov, ki bi kazali koliko potrošijo Tržačani onstran meje in Jugoslovani v Trstu, da pa so možna ugibanja, ki se približujejo resnici. Članek poudarja, da je bila kupna moč jugoslovanskih kupcev pred leti nizka, da pa sedaj kupujejo na tržaškem trgu, kolikor Tržačani čez mejo ali pa še več. Na tržaški trg prihajajo vsak dan velike množice jugoslovanskih kupcev. Prišlo je do pravega «booma» pri prodaji izgotovljenih oblek, gospodinjskih strojev, pomožnih delov za avtomobile, in v zadnjem času, zlata. Kar se tiče gospodinjskih strojev, jih gre sedaj čez mejo povprečno vsak dan 60. V Trstu so prodali na desettisoče lutk in dežnih plaščev, bund itd.

Mejna trgovina med Italijo in Jugoslavijo ima različne značilnosti v obeh smereh. Jugovlani, ki prihajajo v Trst, pridejo vsi kupovat, medtem ko gre mnogo Tržačanov v Jugoslavijo samo iz turističnih razlogov, zlasti poleti na kopanje. Po podatkih o prehodu čez mejo je ugotovljeno, da je prišlo letos do konca oktobra v Trst s potnimi listi ali se vrnilo v Jugoslavijo 6.320.376 Jugoslovanov, s propustnicami pa 6.914.592. V samih desetih mesecih je bilo 13 milijonov prehodov, kar pomeni da je prišlo sem šest milijonov in pol Jugoslovanov. Če je vsaka oseba porabila 5000 lir, pomeni, da so tu potrošili 32 milijard in pol lir. To gibanje oseb je tako poskočilo v zadnjih dveh letih, saj je bilo leta 1965 samo en milijon prehodov.

Posebno se je povečalo število prehodov v novembru, ko se proslavlja jugoslovanski državni praznik. Lani je bilo v novembru nad en milijon prehodov. Letos menijo, da bo 28., 29. in 30. novembra še več prehodov kot lani. Jugoslovanske železnice so organizirale posebne vlake. Tako odhaja od včeraj iz Beograda vsak dan poseben vlak, ki prihaja zjutraj zgodaj v Trst. K temu je treba dodati izlete z avtobusi in prihode z zasebnimi avtomobili. Računajo, da bo v teh treh dneh prišlo v Trst vsaj 100.000 Jugoslovanov. Ker veljajo v teh dneh nekatere carinske olajšave, se predvideva povečanje prodaj gospodinjskih strojev. Tržaški trgovci so se na to že pripravili, saj so obnovili svoje zaloge in začasno zaposlili tudi novo osebje.

Protipostavka temu velikemu obsegu kupčij so nakupi bencina in živil v Jugoslaviji. Ti nakupi so seveda znatni, saj proda na primer Sežana toliko bencina, kakor če bi štela 100.000 prebivalcev. Isto velja tudi za meso. O teh pojavih ni točnih podatkov, ker ni statistične kontrole. Za časa anglo-ameriške uprave je Banca d'Italia nadzorovala ves promet s tujimi valutami, sedaj se pa to več ne dogaja. Jugoslovani razpolagajo z mnogo večjimi vsotami tujih deviz zaradi turizma in denarnih pošiljk izseljencev. Nekoč so Jugoslovani menjavali v Trstu v glavnem samo dinarje, sedaj pa so dinarji postali že skoraj postranska valuta. Jugoslovani menjavajo vedno več dolarjev, angleških funtov in mark.

Članek govori potem o popustih za Tržačane v Jugoslaviji, če plačujejo v valuti ter o «kuponih» za bencin, ki stanejo 74 lir za liter itd. Zaključuje se z ugotovitvijo, da kupujejo Jugoslovani v Trstu tudi vedno več nadomestnih delov, ker v Jugoslaviji vedno bolj narašča število avtomobilov, in od teh je skoraj polovica italijanske proizvodnje.

GROZNA NESREČA SINOČI V UL. BATTISTI

Priletna ženska je zgorela v gorečem prevrnjenem taksiju

Zaradi trčenja avta v taksi je slednjega zaneslo, da se je prevrnil in vnel - Šofer taksija je zadobil samo opekline, ker so ga pravočasno potegnili iz plamenov

Ne pomnimo, da bi v zadnjih časih v središču mesta prišlo do tako grozne prometne nesreče, kot se je pripetila sinoči ob 23.10 v Ul. Battisti na križišču Ul. Palestrina, kjer je v prevrnjenem taksiju štev. 133, ki so ga zajeli plameni, živa zgorela 66-letna gospodinja Lucia Frausin vd. Bressanuti iz Ul. Santi 5, dva moška pa sta zadobila opekline in rane. Prizor v Ul. Battisti je bil nepopisen. Po silnem trčenju z avtom, ki je privozil iz Ul. Palestrina, je taksi zaneslo na desno, kjer se je prevrnil in vnel.

Nekaj minut pred pretresljivo nesrečo, je 63-letni šofer Francesco Vatta z Lonjerske ceste 99 pred pivovarno Dreher prevzel Frausinovo, ki se je tedaj ločila od vesele družbe in bila namenjena domov. Ženska je stopila v taksi fiat 600 (registrsko številko je uničil ogenj) in nič hudega sluteč sedla na zadnji sedež. Vatta je zapeljal navzdol po Ul. Giulia proti Ul. Carducci, na križišču Ul. Palestrina pa se je pripetila nesreča. Iz Ul. Palestrina je z avtom «giulia» TS 91180 pripeljal 22-letni Giuseppe Pugliesi iz Ul. Soncini 42, ki je bil namenjen proti Ul. Xidias. Vatta je v zadnjem trenutku zapazil z desne prihajajoči avto, toda bilo je prepozno. Pugliesi je z desnim prednjim delom s silo treščil v zadnji desni del taksija. Trčenje je bilo tako silno, da je taksi zaneslo na desno, kjer se je prevrnil na levo stranico in v takem položaju zdrsel še nekaj metrov naprej do pred barom «Brasil» in se zaobrnil, da je bil spodnji del obrnjen proti Ul. Carducci.

Trenje kovine ob tlak je povzročilo iskre, da se je bencin vnel. Fiat 600 multipla ima namreč rezervoar zadaj. V trenutku je bil avto velika goreča bakla in plameni so segali precej visoko. Za taksijem je s tramvajem proge št. 6 pripeljal Mario Lissiak z Lonjerske ceste 22. Ko je videl kaj se je pripetilo, je hitro ustavil tramvaj, vzel napravo za gašenje, skočil k taksiju in začel gasiti. Uspelo mu je, da je Vatto skozi razbiti vetrobran potegnil iz gorečega avta, hotel je pomagati tudi Frausinovi, toda ves njegov trud je bil zaman, ker je nesrečnica z nogami ostala pod skrotovičeno streho taksija. Nič se ni dalo pomagati in Lissiak je bil brez moči. Frausinova je našla grozno smrt v gorečem avtu.

Na kraj strašne nesreče so prihiteli bolničarji RK, gasilci in policisti letečega oddelka. Gasilci so pridrveli v Ul. Battisti z brizgalno in pogasili požar, medtem so bolničarji odpeljali v bolnišnico Vatto in Pugliesija. Prvega so sprejeli na dermatološki oddelek s prognozo okrevanja v 30 dneh zaradi opeklin po obrazu in rokah, Pugliesi pa se bo na prvem kirurškem oddelku moral zdraviti 5 dni, ker je zadobil udarce v trebuh.

K zgorelemu taksiju so prišli sodni zdravnik dr. Nicolini, namestnik državnega pravdništva Brenci, vodja letečega oddelka Lettieri in poveljnik cestne policije Gaggero. Po opravljenih formalnostih in predhodnem dovoljenju sodnih predstavnikov, so zoglenelo truplo nesrečne Frausinove odpeljali v mrtvašnico, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

Frausinova je živela s sinom na Greti. Sinoči je bila v veseli družbi pri Dreherju in je odklonila ponudbo, da bi jo prijatelji odpeljali domov. Pravila je vedno, da se boji avtomobilov. Raje se je peljala s taksiji. In prav taksi je postal orodje njene srahotne smrti.

V Novem pristanišču se je včeraj zjutraj okoli 8.30 ponesrečil 37-letni delavec Giuseppe Arangio iz Ul. Economo 3, uslužbenec pristaniškega podjetja «ex Scaramelli». Arangio je blizu skladišča štev. 55 pred seboj porival z lesenimi zaboji natovorjen vozliček, ko je naenkrat s kolesom zapeljal na iz tal štrleč kamen. Kolo je poskočilo, tovor se je zamajal in zaboj je padel z vozička, pri čemer je zadel Arangia po obrazu.

OD 27. NOVEMBRA DO 16. DECEMBRA 1967

sejem knjige

v prostorih TRŽAŠKE KNJIGARNE

Priložnost, ki je ne smete zamuditi, da obogatite svojo knjižno polico.

IZREDNA PRODAJA s 50 % popustom.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Ul. sv. Frančiška 20 — Tel. 61792

Izleti

Prosvetno društvo «France Prešeren» iz Boljunca priredi jutri 26. novembra izlet v Beneško Slovenijo za člane društvenega pevskega zbora.

* * *

SPDT priredi v nedeljo, 26. t.m. izlet na Sv. Lenart. Zbirališče ob 10. uri pri avtobusni postaji v Sv. Križu. Odhod avtobusa iz Trsta ob 9,30 s Trga Oberdan.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

Dne 24. novembra 1967 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 72-letni Valentino Regli, 72-letni Edoardo Cella, 53-letni Massimiliano Deschmann, 81-letna Caterina Višintin vd. Mariani, 54-letni Ernesto Del Fabbro, 70-letna Paolina Schiavuzzi vd. Cramasteter, 66-letna Marcella Fontanot por. Millo, 69-letni Nicolò Caluzzi, 62-letni Mario Zerovec, 66-letna Mercedes Marizza por. Bombi, 63-letni Gioacchino Lo Presti.

Mali oglasi

16-LETNEGA vajenca sprejme v službo Radio Germani, Via dell'Istria 13.

Pri tvrdki

UNIVERSALTECNICA

TRST, CORSO UMBERTO SABA 18 (PREJ CORSO GARIBALDI 4)

SE NADALJUJE IZREDNA PRODAJA PO POSEBNIH CENAH ZA IZVOZ

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ	REX T 4	55.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ	REX G 53	69.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ	CASTOR 505	55.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ	CASTOR 510	61.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ	ZOPPAS 570	72.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ	CANDY SA 50	59.000 lir
SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ	CANDY SA 75	65.000 lir

in ZADNJI MODEL CANDY «MISURA»

ter druge znamke od 50.000 lir dalje

PEČI NA PLINSKO OLJE OD 25.000 lir dalje

HLADILNIKI OD 29.000 lir dalje

PLETILNI IN ŠIVALNI STROJI «SINGER»

AVTORADIO:
AUTOVOX, BLAUPUNKT, CONDOR, VOXON, PHILIPS, GRUNDIG, NATIONAL od 19.000 lir dalje

PO DESETIH DNEH ZAPORE BENCINSKIH ČRPALK

Danes bodo v Trstu zopet prodajali bencin

Tako so sklenili na včerajšnji skupščini

Včeraj je poteklo deset dni, odkar so tržaški črpalkarji napovedali zaporo svojih obratov z zahtevo, da dodelijo Trstu določeno količino bencina po znižani ceni, ker hodijo številni tržaški avtomobilisti kupovat bencin v Jugoslavijo. Črpalkarji so v tem času šli tudi po mestu v povorki in pridružilo se jim je tudi nekaj trgovcev. V torek so vsi trgovci z živili napovedali enodnevno solidarnostno stavko in s tem podprli zahteve črpalkarjev. Prav tako jih je podprla trgovinska zbornica ter predstavniki oblasti. Deželni odbornik Marpillero pa je odšel v Rim k ministru za finance Pretiju, ki je na njegovo posredovanje sporočil, da bo proučil vse možnosti v okviru sedanjih predpisov, da se izboljša tržaškim trgovcem in črpalkarjem položaj. Vsekakor ni moč trditi, da je ta odgovor jasen.

Včeraj so se zakupniki bencinskih črpalk sestali na skupščini in več ur burno razpravljali o tem, ali naj se nadaljuje zapora, oziroma stavka, ali ne. Končno so sklenili, da zaporo prekličejo in da bodo danes zopet začeli prodajati bencin. To so storili zato, da bi dali možnost ponovnih intervencij pri javnih oblastih. Za sedaj n torej nobenih konkretnih zagotovil, da bo vprašanje rešeno tako, kot želi tržaško javno mnenje.

Naznanjamo žalostno vest, da nas je po dolgi bolezni zapustil naš dragi mož, oče in nono

DOMINIK TENCE

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 25. t. m., ob 15. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Žalujoči: žena, sin z družino in drugo sorodstvo

Sv. Križ, 25. novembra 1967

IZPRED POROTNEGA SODIŠČA

Trije mladeniči obsojeni da so oropali bar «Ariston»

Obtoženci, čeprav eden še mladoleten, so že večkrat prišli navzkriž z zakonom

Pred tržaškim porotnim sodiščem (predsednik Rossi, prisedni sodnik Visalli, tožilec Brenci, zapisnikar Ciccarelli, obramba Bologna, Borgna in Scaramuzza) se je začela včeraj obravnava proti trem mladeničem, ki so obtoženi, da so 8. avgusta predlani oropali blagajno v baru Ariston v Drevoredu R. Gessi.

Na zatožni klopi sedijo: 25-letni Franco Potossi iz Ul. Capitolina 2, 17-letni Giorgio C. iz Ul. Lazzaretto Vecchio in 22-letni Guido Tarlao iz Ul. Revoltella 109. Prva dva so policijski organi aretirali 22. februarja, tretjega obtoženca pa 4. aprila letos.

Dogodek, ki je pripeljal vse tri mladeniče v pripornem stanju pred porotnike, je v bistvu zelo preprost. Gre sicer za rop, vsaj v smislu kazenskega zakonika, toda ves njegov potek razodeva, da je šlo bolj za tatvino, kot pa za kako hujše zločinsko dejanje. Če so se mladeniči znašli pred porotniki, se morajo zahvaliti samo Francu Potossiju, ki je v določenem trenutku potegnil iz žepa pištolo madžarske proizvodnje ter jo naperil proti čuvaju bara.

Bilo je že po 10. uri zvečer, ko je čuvaj Giovanni Gobbi iz Ulice delle Lodole 10 zasačil v baru dva mladeniča (šlo je za Potossija in Giorgia C.). Potossi je potegnil pištolo iz žepa, jo naperil proti njemu in takoj nato sta se mladeniča polastila okoli 30.000 lir, ki so bile v blagajni ter še številnih zavojčkov cigaret v vrednosti od 3.000 do 5.000 lir. Nato sta zlikovca prisilila Gobba, da jima je odprl lesleni zastor pri vhodu, nakar sta izginila kot kafra. Gobbo je takoj nato telefoniral upravitelju bara Otellu Ravalicu ter ga obvestil o ropu. Ravalico je takoj prijavil zadevo policijskim oblastem.

Sama po sebi ni sedanja obravnava proti trem zlikovcem nič posebnega, saj se v našem mestu dogajajo večkrat podobni zločini. Vendar pa se razlikuje od mnogih drugih zaradi osebnosti storilcev. Predvsem stopa v ospredje Franco Potossi, ki je sicer star le 25 let, toda ima za sabo že bogato kriminalno preteklost. Mladenič je imel že večkrat opravka s policijo in s sodnimi organi. Moral se je že zagovarjati pred sodiščem na primer začetek 1963. leta, ko so ustavili zadevni kazenski postopek proti njemu, ker so zdravniški izvedenci izjavili, da ni priseben in da torej ne more odgovarjati za svoje dejanje.

Poglavje zase je 17-letni Giorgio C., ki je bil že kaznovan, toda na vsak način najmanj odgovoren za dejanje, čeprav je neposredno sodeloval pri ropu.

Na včerajšnji obravnavi so bili vsi trije obtoženci. Po prečitanju obtožnice in poročilu o dogodkih jih je predsednik zaslišal. Potossi je priznal, da je zagrešil rop ter je odgovoril na razna vprašanja, ki so mu jih postavili. Med drugim je dejal, da je preživel več časa v umobolnici Castiglione dello Stiviere in v Reggio Emilia (po razsodbi leta 1963 so ga namreč poslali na zdravljenje za najmanj dve leti v kazensko umobolnico). Giorgio C. je povedal, da ga je tržaško kazensko sodišče že obsodilo na 2 leti zapora. Prizivno sodišče mu je potem priznalo pravico do pogojne kazni. Pozneje se je mladenič pritožil na kasacijsko sodišče. Izjavil je še, da ni vedel, da je bil Potossi oborožen s pištolo.

Tudi Tarlao ima za seboj, čeprav še zelo mlad, precej burno preteklost. Nekaj časa je preživel v poboljševalnici v Benetkah, kjer se je izučil neke obrti. Potem je služil vojaški rok v Bologni ter se pozneje vrnil v Trst, kjer pa ni dobil dela. Nekaj časa je delal v vojnem muzeju prof. Enriqueza. Včeraj je trdil, da sploh ni vedel, da prijatelja nameravata krasti v baru «Ariston». On je ostal na ulici in ko je videl, da sta pritekla iz lokala, se jima je pridružil. Zanikal je, da bi si še isti večer razdelili plen. Dejal je, da je na ta račun popival naslednji dan skupaj s Potossijem.

Obravnava je potekala zelo hitro. Porotniki so potem zaslišali Gobba in upravitelja bara. Ta je izjavil, da mu je Tarlao povrnil vso prizadeto škodo. Na kraju so zaslišali še policijskega podčastnika, ki je vodil preiskavo.

Kmalu nato pa se je postopek zataknil. Predsednik Rossi je namreč, potem ko je prisedni sodnik prečital zdravniško poročilo o Potossijevem duševnem stanju, da bi bilo potrebno pregledati tudi sodne akte procesa z leta 1963. Glede duševnega stanja obtoženca obstaja namreč med obema zdravniškima poročiloma velika razlika. Medtem ko poročilo iz l. 1963 trdi, da Potossi ni priseben in ni zmožen pravilnega presojanja in hotenja, pa najnovejše poročilo govori le o delni nesposobnosti. Najnovejše poročilo pravi tudi, da obtoženec ni socialno nevaren.

Spričo tega so porotniki sklenili, da se prečita zdravniška izjava, ki je vključena v obravnavo iz leta 1963. Zato so sklenili, da se bo obravnava nadaljevala danes ob 10. uri

Senator Vidali je poslal predsedniku vlade in ministru za notranje zadeve vprašanje v katerem želi vedeti ali se jim ne zdi primerno, da bi podvzela ustrezne korake za ureditev položaja državnih uslužbencev, uslužbencev bivše ZVU, ko jih premeščajo z ene v drugo državno službo. Senator ugotavlja, da se je zgodilo, da so ti uslužbenci, ko so jih premestili na drugo delovno mesto, ostali celo do 15 mesecev brez plače.

Župan je izdal ukaz o prepovedi parkiranja vozil v Miramarskem drevoredu med hišno številko 85 in vogalom z ulico Lavareto in sicer na strani lihih številk.

SKLEPI DEŽELNEGA ODBORA

Tri milijarde lir za reguliranje raznih rek in potokov v deželi

V poštev pride tudi nekaj potokov in rečic v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini

Na predlog odbornika za kmetijstvo Comellija je deželni odbor pooblastil izdatek treh milijard lir za obnovitev javnih naprav gorske melioracije ter za rečno, gozdno in agrarno ureditev gorskih zemljišč ki so bila poškodovana ob lanski povodnji. To vsoto je nakazalo ministrstvo za kmetijstvo in gozdove deželi na podlagi zakona od 23. decembra 1966, s katerim je hotela država takoj po poplavah začeti obnovitvena dela. Na podlagi tega zakona je dala država na razpolago določene vsote deželam s posebnim statutom. Naša dežela je vpisala to vsoto v proračun za letos, sedaj na jo bo uporabila, ker ima v kmetijstvu vse zakonodajne pristojnosti. Gre za velik poseg, ki ne bo odstranil vseh posledic povodnji, vendar bo odpravil mnogo pomanjkljivosti, zlasti pri ureditvi voda.

Načrt za uporabo teh sredstev je pripravil gozdni oddelek deželnega odbora za kmetijstvo v sodelovanju z gozdarskimi nadzorništvi in s konzorciji za gorske melioracije. Dežela bo prepustila uresničenje načrtov tem konzorcijem in nadzorništvom, da jih ne bo vezala pri njihovem delovanju, saj bodo dela precej dolgo časa trajala. Načrt predvideva na splošno za eno milijardo in 800 milijonov lir del v povodju Tilmenta, Bele in Šlice; pol milijarde lir v povodjih pritokov Tilmenta, Tera in njegovih pritokov; 700 milijonov lir v povodjih Celline-Meduna in ravninskih pritokov Tilmenta in Livenze.

Vsoto 1800 milijonov so podelili na razne občine v Karniji, med njimi tudi v Tolmeču, Mužacu, Dunji, Naborjetu. V trbiški občini bodo porabili 70 milijonov za povodje Šlice, 25 milijonov pri Beli peči in 30 milijonov za povodje nekega drugega pritoka. Med pritoki Tilmenta pridejo v poštev potok Malina v občinah Ahten in Fojda, Tilment v občini Pušja vas in v občini Humin. V teh treh občinah bodo porabili 135 milijonov lir. V občini Ratenj pa bodo porabili 61 milijonov.

Goriško-beneški dnevnik

V OBČINI GORICA

Obsežen program šolskih gradenj

V načrtu je gradnja šole v Štandrežu ter popravilo pevmske - Danes otvoritev dveh italijanskih šol

Šolske gradnje zavzemajo pomembno mesto v delu občinske uprave. Župan Martina bo danes dopoldne uradno odprl dve novi osnovni šoli v Ul. Cipriani in Ponte del Torrione, ki staneta 79, odnosno 47 milijonov lir.

Nadalje občinska uprava gradi otroški vrtec v Ul. Cipriani ter šolo za umetnostno obrt. Gradbena dela so v teku v otroškem vrtcu v Ponte del Torrione in Ul. Codelli, načrte pa pripravljajo za šole v Štandrežu (35 milijonov), v Ul. don Bosco, Aguileia, in popravilo šole v Pevmi (4,5 milijona) itd. Občinski svet je pred kratkim odobril obsežen načrt šolskih gradenj (deset poslopij), med katere sodita tudi slovenski otroški vrtec in osnovna šola v Ul. Campi, za nekaj nad 1,5 milijarde lir.

Kako bodo razporejena zabavišča na sejmu

Objavili so razmestitev zabavišč Andrejevega sejma. Na Trgu Battisti bosta, poleg drugih že standardnih zabavišč, «mini kart» in vlak na nožni pogon. V Ul. Petrarca bo kar 15 strelišč, pred Ljudskim vrtom bo nekaj strelišč, prodajaln mandorlata in balincarskih igrišč, v samem vrtu pa dva otroška vlaka. Ul. Boccaccio bo nudila prostor streliščem in prodajalnam slaščic, Oberdankova ulica pa bo samo prodaji mandorlata. Na Travniku bo 15 zabavišč, med katerimi bosta kraljevala «sputnik» in panoramsko kolo.

Predvajanje nagrajenih planinskih diapozitivov

Danes ob 21. uri bodo v kinodvorani Stella Mattutina v Gorici predvajali diapozitive s planinskimi motivi, ki so bili nagrajeni ob priliki drugega natečaja za planinske diapozitive na področju Treh Benečij, ki ga je organziral CAI iz Gorice.

Natečaja se je udeležilo 158 avtorjev, ki so predložili 624 del od katerih jih je bilo izbranih 136. Razdelili so 10 normalnih in dve posebni nagradi. Prvo nagrado je prejel Adriano Cason iz Trevisa za motiv «Zimski premor». Goričan Medeot Luigi je prejel tretjo nagrado, zlato kolajno pokrajinske uprave iz Trsta za svoj motiv «Igrače na travniku».

Tečaj o tehniki gnojenja

Vsedržavna splošna konfederacija za kmetijsko tehniko priredi v sodelovanju odbora za gnojila izpopolnjevalni 15-dnevni tečaj v Florenci, na katerem se bodo slušatelji seznanili z novimi tehnikami gnojenja. Udeležijo se ga lahko agronomi, za katere je na voljo 30 štipendij po 60.000 lir. Prošnje sprejema agronomska fakulteta v Florenci do 30. novembra.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Vinska klet na Dobrovem se je odločno uveljavila

Klet bodo razširili - Prihodnje leto proizvodnja penečih vin - Nočna razsvetljava na smučišču na Lokvah - Danes in jutri filatelistična razstava v Novi Gorici

Hkrati z zaključkom letošnjega kmetijskega leta so v briški zadrugi proslavili tudi deseto obletnico delovanja sodobne vinske kleti na Dobrovem. Le-ta je popolnoma izpolnila pričakovanja. S strokovnim šolanjem vin v njej pridobivajo briška sortna vina vedno večjo veljavo na jugoslovanskem trgu. Zadruga nastopa z njimi vsako leto na mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani. Doslej je pridobila za vina že 18 zlatih in 52 srebrnih medalj. Zlasti je vsako leto ugodno sprejeta zlata rebula, ki so je doslej pridobili v Brdih že več sto vagonov.

Vinska klet na Dobrovem sprejme sedaj lahko okoli 490 vagonov vina. V zadrugi spoznavajo, da jo bo treba nekoliko modernizirati ter razširiti. Zlasti nameravajo izpopolniti sistem polnjenja steklenic. Zadnja leta namreč vino v steklenicah vse bolj izpodriva odprto vino. Zadruga pa ima še poseben interes, da ga prodaja v steklenicah, ker tako onemogoča raznovrstne špekulacije v gostinstvu. Prav tako bodo razširili v bližnji prihodnosti klet za nadaljnjih 150 vagonov vina. Brici namreč zadnja leta hitro obnavljajo vinogradništvo. Vsako leto pridobijo po nekaj desetin hektarov novih površin vinogradov.

S sodobno vinsko kletjo na Dobrovem, ki ima nekaj zelo dobrih strokovnjakov, so bile ustvarjene osnove za načrtno izboljševanje kakovosti vin. Prej so kmetje vina pripravljali, ne da bi za to imeli osnovne pogoje. Tudi zadruga je najprej odkupovala predvsem mošt, kasneje pa se je preusmerila na odkup grozdja. S tem ima možnost vpliva na tehnološki postopek zorenja vina.

Nemara velja ob jubileju kleti navesti še podatek, da je šlo skozi klet doslej blizu 2230 vagonov vina. Že prihodnje leto pa bo klet verjetno poslala na trg tudi prve steklenice penečih se vin.

* * *

Ko so na Goriški turistični zvezi te dni ocenjevali letošnjo poletno sezono ter priprave za novo zimsko sezono, so zlasti poudarili prizadevnost nekaterih turističnih društev. Med njimi velja posebej omeniti društvi v Kobaridu in na Lokvah, ki sta dali vrsto pobud za razvijanje turizma. Društvo v Kobaridu na primer prav zdaj z vso resnostjo sodeluje pri urejanju turističnega smučarskega centra na Livku. Tam bodo do konca leta uredili dve novi žičnici ter manjši gostinski lokal. Precej del opravljajo člani društva prostovoljno. Tudi na Lokvah je društvo zelo marljivo. Pridobilo je v zadnjih dveh letih več kakor 50 zasebnih ležišč za turiste in pripomoglo k temu, da se je čas bivanja turistov podaljšal skoraj za četrtino. Tudi na Lokvah obetajo nekaj novosti za zimsko sezono. Pripravljajo še eno vlečnico. Razen tega bodo smučarsko stezo ob glavni vlečnici osvetlili, da bo moč smučati tudi ponoči. Posebej velja opozoriti še na asfaltirano cesto Col-Črni vrh, ki bo privabila nove motorizirane turiste pozimi v to znano smučarsko središče na robu Trnovskega gozda. Med dolgoročnejšimi investicijami, ki jih bodo začeli v kratkem izvajati ali pa jih že izvajajo na Goriškem, naj omenimo izgradnje žičnic na Sveto goro in na Kanin ter asfaltiranje ceste na Predel. Sklep o tem je sprejel upravni odbor cestnega sklada Slovenije na svoji zadnji seji, ki je odobril tudi okoli 350 milijonov dinarjev.

* * *

Novogoriški filatelistični klub je odprl danes v sodnem poslopju filatelistično razstavo. Tokrat je klub zbral vse znamke, ki so jih izdali v Jugoslaviji po vojni. Razstava je uvod v več podobnih prikazov delovanja kluba. Sledile ji bodo namreč specializirane razstave o znamkah s posameznih področij, na primer o kozmonavtiki, o rastlinah, slavnih možeh itd. Klub namerava prihodnje leto, ko bodo v Novi Gorici proslavljali 20. obletnico začetka gradnje mesta, organizirati srečanje tudi z italijanskimi in avstrijskimi filatelisti. Tedaj bodo pripravili tudi izmenjalni sestanek, na katerem bodo poleg znamk izmenjali tudi izkušnje o svojem delu.

OKROŽNO SODIŠČE V GORICI

Do smrti je povozil financarja ki je pešačil v megli po cesti

Ponoči je kradel žensko intimno perilo, da bi ga poklonil nevesti

Zaradi prometne nesreče na cesti Tržič-Gradež, pri kateri je izgubil življenje 22-letni finančni stražnik Luciano Carraro, se je moral včeraj zagovarjati pred sodniki v Gorici 47-letni Giuseppe Corazza iz Gradeža.

Dne 12. marca letos ob 18.50 se je Corazza peljal z avtom fiat 500-C po novi cesti iz Tržiča proti Gradežu. Bila je gosta megla in zato je vozil z neslepečimi lučmi ter s hitrostjo od 40 do 45 km na uro. V bližini Ponte Primero pa je nenadoma zagledal pred seboj dve senci in ker je bil zelo blizu ni mogel več preprečiti, da bi ne podrl enega od obeh finančnih stražnikov, ki sta se po desni strani ceste vračala v bližnjo vojašnico. Takoj je ustavil in poskrbel za prevoz ponesrečenca v tržiško bolnišnico. Tam so ugotovili, da je imel 22-letni Luciano Carrara, ki je doma iz bližine Livorna, prebito lobanjo in še druge poškodbe ter je nekaj po 23. uri istega dne umrl. Obtoženčeve izjave sta potrdila tudi oba njegova sopotnika in v glavnem tudi drugi financar Antonio Serra, ki je šel skupaj s ponesrečencem.

Omenimo naj še, da se je hotel Carrarov oče predstaviti kot prizadeta civilna stranka, pa so njegovo zahtevo zavrnili zaradi nepravilnega postopka, ker je vlogo poslal na sodišče v Tržič namesto v Gorico.

Po daljšem posvetu je sodišče obtoženca oprostilo, ker ni zakrivil kaznivega dejanja. Branil ga je odv. Bani iz Tržiča.

Prvič se je tokrat zagovarjal pred sodiščem 25-letni mizar iz Krmina. Luciano Tonon, ki stanuje v Ul. Cancelleria vecchia 4-4. V obtožnici je navedeno, da je v daljšem razdobju in vse do 1. avgusta 1966 ukradel na dvoriščih po raznih krminskih hišah in v nočnih urah več kosov intimnega ženskega perila, ki se je tam sušilo. Marsikatera od okradenih žensk sprva ni niti prijavila tatvine, ko pa se je ena odločila za ta korak in je policija uvedla preiskavo, se je oglasilo še več drugih. Potem ko je policija preverila vse znane kriminalce, je obrnila pozornost tudi na Tonona in ko so ga zaslišali na komisariatu je priznal tatvino, za katero so ga dolžili in še druge.

Policija je ugotovila, da je na ta način odnesel 15 spodnjih ženskih oblek, 10 hlačk, eno žensko kopalno obleko in nekaj drugih kosov v skupni vrednosti 35 do 40 tisoč lir. Na vprašanje policije zakaj je kradel te stvari, je dejal, da jih je nameraval pokloniti svoji bodoči nevesti, kadar se bo nameraval poročiti.

Njegov zagovornik dr. Battello je poudaril, da gre za čudaka, ki se je z ukradenim blagom bahal pred prijatelji kot nekak don Juan. Obsodili so ga na 4 mesece zapora in 20 tisoč lir globe ter plačilo sodnih stroškov. Kazen je pogojna in brez vpisa.

Iz tržiške bolnišnice

Na delu v papirnici Timava si je včeraj zlomila prst na levi nogi 17-letna Danila Legiša iz Medje vasi 5; v tržiški bolnišnici so jo pridržali na zdravljenju skoraj za mesec dni

Žrtev prometne nesreče v Tržiču je postal 39-letni Giuseppe Dodich iz Sesljana 13. V Tržiču se je v njegov avtomobil zaletela tržaška giulia, ko je zavozil s parkirišča; zaradi udarcev v glavo, prsni koš in pretresa možganov bo v bolnišnici 10 dni.

Štiri gledališka dela Teatro Stabile

V veliki dvorani UGG bo Teatro Stabile iz Trsta v letošnji sezoni nastopil s štirimi deli: Goldonijevim «Il Bugiardo» 30. novembra, Sofoklejevim «Edipo Re», Ibsenovim «Il Piccolo Eyolf» ter z «La Commedia degli Zanni». Poslednja tri dela bodo odigrali v prvih treh mesecih prihodnjega leta. Za delavce in nameščence bo znašal abonma po 2.500 lir, za študente pa 2.000 lir.

Priprave na koncert zbora «Seghizzi»

Pevski zbor «Seghizzi» se bo 8. decembra predstavil občinstvu s svojim tradicionalnim vsakoletnim koncertom, ki ga bo priredil v veliki dvorani UGG. Naslednji teden bo imel svoj občni zbor, na katerem bodo izbrali novo vodstvo.

Izvršilni odbor se je pred kratkim sestal s predstavniki krajevnih ustanov, od katerih je dobil zagotovila, da bodo ustanove podpirale delovanje zbora. Pregledali so naloge in vlogo zbora v prihodnjih mednarodnih kulturnih manifestacijah ter zahtevali podporo, da se ohrani ter okrepi pevska tradicija v Gorici in pokrajini.

Na tem sestanku, ki so se ga udeležili Tripani, Chientaroli, Martina in Bressan, voditelji poglavitnih ustanov, so se spoprijeli s težavami in nalogami «Seghizzija» pri organizaciji prihodnjega pevskega tekmovanja septembra 1968, na katerem je že sedaj zagotovljena številna prisotnost inozemskih zborov.

OBVESTILO KMETIJSKE ZBORNICE

Obvezna prijava vina letošnjega pridelka

Prijavo od 30. novembra do 10. decembra se lahko napravi preko Kmečke zveze v Gorici

Zbornica za trgovino, obrt in kmetijstvo obvešča vse prizadete, da je ministrstvo za kmetijstvo objavilo navodila za prijavo proizvodnje in zaloge vina v zvezi z odlokom od 2. avgusta 1965. Ta navodila obsegajo pet točk:

1. *Prijava vinske proizvodnje 1967:* na posebnem obrazcu jo morajo napraviti tisti, ki napravijo vino iz svojega ali nakupljenega grozdja; se pravi vinogradniki, zadružne kleti, trgovci in industrialci, ki predelujejo grozdje. V prijavi je treba navesti vse podatke, za katere so postavljena vprašanja na obrazcu. Zadružne kleti morajo prijaviti tisto količino, ki so jo prejele od posameznikov, vinogradniki pa morajo sami prijaviti količino, ki so si jo pridržali.

Prijavo v treh izvodih je treba napraviti na trošarinskem uradu občine, v kateri se nahaja klet.

2. *Prijava proizvodnje kontroliranih vin:* napraviti jo morajo proizvajalci vin, ki so zaščitena s kontrolno značko, priznano z vladnim odlokom. Za prijavo veljajo isti predpisi kot za prvo skupino.

3. *Prijava vinske zaloge:* to prijavo morajo izvršiti tisti, ki imajo na zalogi vino kot je navedeno na prijavnem obrazcu in sicer za količino, ki jo imajo opolnoči dne 30. novembra. Navesti je treba tudi že prodano vino, ki pa ga niso še izročili kupcu.

4. *Prijava zaloge kontroliranih vin:* zanjo veljajo isti predpisi kot za prijavo pod št. 3.

5. *Rok za prijavo:* ker je treba prijaviti vino po stanju z dne 30. novembra, je čas za prijavo do 10. decembra t.l. Po tem datumu trošarinski uradi ne bodo več izdajali spremnih potrdil tistim ki svojega vina niso prijavili.

Za vsa podrobnejša navodila se naši vinogradniki lahko obrnejo na Kmečko zvezo v Gorici, Ul. Ascoli 1/I. od 30. novembra dalje, ker sedaj še niso na razpolago prijavni obrazci.

Z MARTINOVANJA SPD V KOBARIDU

Z martinovanja Slovenskega planinskega društva v Kobaridu. Na sliki vidimo predsednika Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnika, ko se zahvaljuje deklicam, ki sta mu v imenu SPD poklonili ob njegovi 60-letnici košarico z buteljkami domačih vin. Poleg njega stoji predsednik SPD Slavko Rebec, v ospredju pa je odbornik Peter Čermelj, ki je bil ob tej priliki odlikovan s srebrno kolajno za planinske zasluge

TRETJI REDNI OBČNI ZBOR KMEČKE ZVEZE V GORICI

JUTRI, 26. t. m. bo ob 9. uri v prostorih kluba «Simon Gregorčič» v Gorici, Verdijev korzo 13 tretji redni občni zbor Kmečke zveze z naslednjim dnevnim redom:

1. otvoritev;
2. čitanje zapisnika drugega občnega zbora;
3. poročilo upravnega odbora;
4. poročilo nadzornega odbora;
5. diskusija;
6. razrešnica odboru;
7. imenovanje volilne komisije;
8. volitev novega odbora;
9. slučajnosti;
10. zaključek.

Vabimo vse člane, da se občnega zbora udeležijo.

VESTI IZ TRŽIČA

Konzorcij propagira industrijsko področje

Pet veleblagovnic bi radi odprli v mestu

Konzorcij za razvoj industrijske cone v Tržiču si dela reklamo v državnem merilu. Novi predsednik konzorcija Romani je imel pred kratkim sestanek na sedežu trgovinske zbornice v Milanu s tamkajšnjimi gospodarskimi operaterji, na katerem jih je seznanil s prednostmi tržiškega industrijskega področja. Tu imajo na razpolago kar 5 milijonov kv. metrov zemljišča ob morju in z modernimi in ugodnimi prometnimi zvezami. Poleg tega jim je predočil davčne olajšave ter moderne in funkcionalne temeljne naprave.

V zadnji številki revije «Epoca» je konzorcij objavil oglas, kjer znova poudarja te in druge prednosti industrijske cone. Med drugim omenja koristi, ki jih nudi zakon od leta 1961 s carinskimi in davčnimi olajšavami za tiste, ki bodo postavili nove industrijske obrate na tem področju do 31. maja 1969.

Industrijska cona že sedaj obsega 2 milijona kv. metrov deloma na vzhodu mesta (Moščenice), deloma na zapadu. Ko bo konzorcij uspel v svojih načrtih, bo tu nastalo novo industrijsko mesto sredi poti med Gorico in Trstom. Imelo bo na razpolago avto cesto, izboljšano železnico, letališče ter obrtne in strokovne šole.

Veleblagovnice silijo v Tržič. — Komunistični svetovalci v Tržiču so poslali županu interpelacijo v zvezi s prošnjo, ki jo je vložilo pet trgovskih velepodjetij, da bi odprla svoje veleblagovnice v Tržiču. Ta podjetja so: Standa, Sna, Rinascente, Gamma in Coin. Interpelanti opozarjajo na hude posledice, ki bi jih povzročila izdaja takih dovoljenj na škodo domačim trgovcem. Zato priporočajo županu primerne ukrepe, da bi se taka namera preprečila.

Obnova bolniških knjižic INAM

Pokrajinsko vodstvo bolniške blagajne (INAM) za Goriško opozarja vse prizadete, da s 31. decembrom zapadejo bolniške knjižice za člane, ki morajo preko svojih podjetij poskrbeti za njihovo obnovo za nadaljnjih šest mesecev. Podjetjem so že razposlali okrožnico z zadevnimi navodili.

Kino na Občinah

Predvaja danes, 25. t.m., s pričetkom ob 18. uri briljantni film v barvah:

ARRIVEDERCI, BABY

Igrajo:
TONY CURTIS — ROSANNA SCHIAFFINO — NANCY KWAN

KINO «IRIS» PROSEK

Predvaja danes, 25. t. m., s pričetkom ob 19.30 Cinemascope pustolovski in zabavni film v technicolor:

L'ARCIDIAVOLO

Igrajo:
VITTORIO GASSMAN
CLAUDINE AUGER
MICKEY ROONEY

Jutri, 26. t. m., ob 16. uri ponovitev filma:

L'ARCIDIAVOLO

NOVEMBER

NEDELJA 26 Konrad	OD 7.30 DO 11.30 URE
PONEDELJEK 27 Bernard	DO 19.30 URE
TOREK 28 Jakob	DO 19.30 URE
SREDA 29 Višnja	ZAPRTO DAN REPUBLIKE
ČETRTEK 30 Andraž	OD 7.30 DO 11.30 URE
PETEK - DECEMBER 1 Marjan	NORMALEN DELOVNI ČAS

EP MARKET
SEŽANA • KOPER • NOVA GORICA • KRANJSKA GORA • OPATIJA

Kino

Gorica

CORSO. 16.30: «Due stelle nella polvere», Dean Martin in Jean Simons, ameriški barvni kinemaskopski film, prepovedan mladini pod 14. letom.

CORSO. 16.30: «Due stelle nella polvere», D. Martin, G. Peppard in J. Simmons. Ameriški kinemaskope v barvah; mladini pod 14. letom prepovedan.

MODERNISSIMO. 16.45—22: «Assassination», Henry Silva in Evelin Stewart. Italijanski kinemaskope v barvah.

CENTRALE. 17—21.30: «Gli inesorabili», B. Lancaster in A. Hepburn. Ameriški kinemaskope v barvah.

VITTORIA. 17.15—21.30: «Il ragazzo che sapeva amare», P. Pravo in ansambel «Il giganti». Italijanski barvni film.

Tržič

AZZURRO. 17.30—22: «Top crak», F. Thomas in G. Moschin. Barvni film.

EXCELSIOR. 16—22: «Il ladro di Parigi», G. P. Belmondo. Kinemaskope v barvah.

PRINCIPE. 17.30-22: «L'albero della vita», M. Clift in L. Taylor. Kinemaskope v barvah.

S. MICHELE. 19—22: «La capanna dello zio Tom», E. R. Drago in O. W. Fischer. Kinemaskope v barvah.

Ronke

EXCELSIOR. Zaprt.

RIO. 19—21.30: «O. K. Connery», N. Connery, A. Celi in D. Bianchi. Kinemaskope v barvah.

DEŽURNE LEKARNE

V GORICI

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna ALESANI, Ul. Carducci 38, telefon 22-68.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta v Tržiču lekarna «Centrale» dr. Fitz in Enneri — Trg republike 23 — tel. 72341.

V RONKAH

Danes ves dan in ponoči je odprta v Ronkah lekarna «Alla stazione» dr. Matitti — Vermegliano — tel. 75-0-46.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Jutri, 26. novembra bo v Gorici odprta cvetličarna VOIGTLÄNDER, Ul. IX Agosto št. 3, telefon 24-33.

šport šport šport šport šport

KOŠARKA

V MOŠKEM PROMOCIJSKEM PRVENSTVU

Jutri Borova peterka proti nevarni Servolani

Tudi naraščajniki Bora v tekmi proti Škedenjcem

Po nedeljskem neuspehu bodo jutri Borovi košarkarji nastopili v Škednju proti Servolani. Borovci so lani obakrat izgubili proti Škedenjcem, čeprav so bili ti tehnično in atletsko slabši od plavih. Naši košarkarji pa so obakrat precej naivno klonili, in to v glavnem zaradi tega, ker niso imeli nikogar, ki bi od zunaj vodil moštvo. Ker pa letos plavi razpolagajo z odličnim trenerjem, mislimo, da lahko izločimo to možnost. Vse, kakor trenutna forma plavih ni ravno najboljša in prav zaradi tega ne bi bilo nič čudnega, če bi moštvo naletelo na ponoven poraz. Sicer tudi Servolana ni sijajno začela prvenstva. Škedenjsko moštvo je namreč v prvem kolu visoko klonilo tržiški peterki POM. Tako plavi kot igralci Servolane iščejo prve točke in prav zaradi tega bo jutrišnja tekma med obema peterkama izredno važna in izenačena.

Borovci so se z novim trenerjem Marijem dosti naučili. Seveda pa bodo želi sadove te pridobitve šele čez mesec ali celo kasneje, kajti fantje morajo docela asimilirati te sheme. Vsekakor upamo, da bodo že jutri odpravili nekatere napake, ki so jih v nedeljo drago stale. Če bodo umerjeno in preudarno igrali, bodo nedvomno zmagali, kajti Servolana se ni glede na lansko prvenstvo prav nič ojačila. V bistvu so torej Škedenjci ohranili običajno igro. To se pravi: dosti kroženja okoli nasprotnikove obrambe z naknadnim metom z razdalje. V obrambi bodo skoro gotovo domačini igrali cono 2-1-2, v napadu pa se bodo poslužili kar 5 zunanjih igralcev, med katerimi se bo eden redno pomikal na pivotovo mesto.

Za borovce bo jutrišnja tekma toliko težja, ker bodo igrali na odprtem, kajti Servolana je edina ekipa promocijskega prvenstva, ki še vedno nastopa na odprtem igrišču.

V jutrišnji tekmi bodo borovci nastopili z naslednjo možno postavo: Savo in Borut Spacal, Adrijan Zavadlal, Andrej Rudes, Borut Kodrič, Edi Čermelj, Aleksander Sirk, Rajmund Kralj, Boris Fabjan, Branko Lakovič.

Tekma Servolana — Bor bo na škedenjskem igrišču ob 11. uri.

Jutrišnji spored košarkarskega promocijskega prvenstva:
Porzio Ud — Marchi Pordenone
Servolana — Bor
Trte Go — POM Tržič
Edera Pordenone — Conf. M. Tržič
Počitek za Idrolux.

* * *

Pred člansko tekmo Servolana — Bor se bodo ob 9.30 spoprijeli tudi Borovi naraščajniki s Servolano. Plavi bodo tako nadoknadili tekmo, ki so jo že dvakrat zaradi spolzkega igrišča preložili. Z današnjo tekmo se bo praktično odločila usoda Borovih naraščajnikov v tem prvenstvu. Z današnjo zmago bi namreč plavi imeli še možnost uvrstiti se v finale. Seveda, če bodo nato borovci premagali vse ostale ekipe, razen Lloyda. Torej današnja zmaga je nujna.

Vsekakor pa ne smemo zahtevati preveč od teh mladih, ki so se letos prvič lotili košarke. Naivnost in neizkušenost sta jih v prvih dveh tekmah znatno onemogočila. Svojo najlepšo tekmo pa so odigrali prav proti najmočnejšemu nasprotniku, to je proti Lloydu, ki je neovirani favorit za končno zmago naraščajniškega prvenstva. Gotovo, če bi plavi tudi jutri igrali, kot so to pokazali proti Lloydu, bi lahko že vnaprej računali na zmago. Moštvo pa je še neizkušeno in zato ne more vsiliti lastnega ritma. Zato se prilagodi nasprotnikovi igri, tudi če je ta zelo slaba. Usoda pač novincev.

Za jutrišnjo tekmo pa bodo z Borom nastopili nasednji naraščajniki: Sirca, Starc, Valter in Stojan Corbatti, Sandi in Livio Pertot, Štokelj, Marc, Šegina, Bogatec.

Tekma Servolana — Bor (naraščajniki) bo jutri, v nedeljo, ob 9.30 v Škednju.

V JUTRIŠNJI TEKMI II. AMATERSKE KATEGORIJE

San Lorenzo v gosteh Vesne: celotni izkupiček za Križane?

Lahka naloga Vesne — jutri — proti San Lorenzu. Križani bodo namreč sprejeli v goste ekipo, ki je zadnja v lestvici z dvema točkama. Na papirju San Lorenzo praktično nima kaj iskati proti Križanom. Ekipa ima poleg tega, da je zadnja v lestvici, tudi najslabši količnik v golih, saj je v 7 tekmah prejela kar 13 golov, medtem ko je realizirala samo 3. V napadu torej jutrišnji gostje niso ravno nevzdržljivi.

Toda po nedeljskem nastopu Vesne bi lahko pričakovali vse. Moštvo si je v Farri zapravilo najmanj točko, in to gotovo ne po lastni krivdi. Smola je tudi v nedeljo zajela Križane, ki niso v tem prvenstvu ničesar ukradli. Vseh 6 golov, ki so jih dosegli, so si zagrizeno priborili. Zadeli so kar 10 prečk ali vratnic. Skratka, vsak gol je bil res zaslužen. Odigrali so komaj 7 tekem, pa so že izgubili oba standardna vratarja, najprej Rada Tenceta, ki je moral zaradi poškodbe na nogi že v prvih kolih dati forfait, sedaj pa Gardinija, ki se je hudo poškodoval v nedeljo v Farri. Nedvomno je to velik handicap za moštvo, ki bi z Gardinijevo odsotnostjo praktično igralo brez vratarja.

Zmaga proti Rosandri, ki je dala celotni ekipi zaželeno umirjenost in upanje, se je v Farri spremenila v nevšečno ogorčenost, ki je tako ponovno prisilila igralce Vesne, da se še z večjo vnemo vržejo v borbo in osvojijo dragocene točke. Križani so torej živčno vedno pod pritiskom — morajo osvojiti točke. In igrati pod tem pritiskom gotovo ni najbolj idealno. In torej nič čudnega, če si ta ali oni posameznik včasih zapravi tudi najugodnejše priložnosti.

Moštvo nedvomno potrebuje umirjenosti. Samo tako bo našlo pravo formo. Za dosego umirjenosti pa so potrebne zmage in točke. In že jutri bi se lahko Križani obogatili za dve točki. Toda vsako podcenjevanje nasprotnika bi lahko domačine drago stalo. Igralci Vesne pa so tako izkušeni, da mislimo, da ne bodo nikdar zagrešili te najnevarnejše napake.

Torej jutri lahko že računamo na dve točki?

* * *

Pregled prvenstva II. amaterske kategorije. Edera je povsem nepričakovano na vrhu lestvice. Tržaška enajsterica je v nedeljo na lastnih tleh premagala ekipo San Canziana, s tem izkoristila neugoden položaj nasprotnikov za prva mesta na vrhu lestvice in se tako lahko vsidrala na vrh lestvice. Sicer nič ni še odločenega. Mariano, Torriana in Sagrado bi lahko že jutri dosegli Tržačane, kajti Edera bo morala gostovati na kočljivem igrišču Turriaca. Ostale tržaške enajsterice: Rosandra bo na tujih tleh igrala proti Itali. Nedvomno težko gostovanje. Libertas pa, ki je silovito začel prvenstvo in ki je nato opešal, bo sprejel v goste Pro Monfalcone.

Borba na nož za točke torej. V bistvu pa tudi jutri lestvica ne bo dobila zgovorne slike, kar seveda priča o težkoči tega prvenstva.

—edson—

DOMAČI NOGOMET

Jutri, 26. novembra
II. kategorija
Ob 14.30 v Nabrežini
VESNA — S. LORENZO

* * *

Ob 14.30 v Gradiški
ITALA — ROSANDRA

* * *

III. kategorija
Ob 10.30 v Boljuncu
ZARJA — AURISINA

* * *

Ob 10.30 v Nabrežini
PRIMORJE — UNION

* * *

Ob 14.30 v Boljuncu
BREG — PRIMOREC

* * *

Mladinsko prvenstvo
Ob 12. uri v Boljuncu
BREG — TERGESTE

GORIŠKI NOGOMET

Jutri v Štandrežu Juventina-Risanese

Juventina se bo jutri srečala doma z Risanese, ki je nevarna ekipa, zlasti, ker njeni igralci izvajajo precej težko igro, kar seveda nasprotnikom, ki se boje okvar, zmanjšuje napadalnost in jih že pred tekmo psihološko ovira. Razen tega je Risanese preteklo nedeljo zmagala 1:0 proti Ločniku. Vendar se bodo morali Štandrežci potruditi da zmagajo, če se hočejo obdržati na vodilnih položajih. Prihodnja tekma jim zato nudi precej možnosti, saj čaka prvo v lestvici, Audax, nevarno srečanje z Maranese, ki napreduje s polno paro. Ekip, ki si delita drugo mesto z Juventino, pa ne čaka prehuda naloga: Fiumicello bo igral z Rudo na njenem igrišču, Dolegnano pa bo gostoval v Sevegliano, kjer ima po napovedih poznavalcev možnost zmage ali izenačenja.

Juventina bo spet igrala z neokrnjeno obrambo, kajti v prihodnji tekmi bosta ponovno igrala Rupil in Rosolen.

Odsoten pa bo zaradi dela Nanut. Ob 13. uri so pozvani k Turiju za zadnja navodila Marusič, Rosolen, Paškulin, Tabaj, Rupil, Milocco, Ferfolja, Močilnik, Petejan, Marson, Collini, Klaučič.

Ob 10. uri bo v Mossi srečanje med juniorji Juventine in krajevno ekipo. Po izenačenju na blatnem igrišču v Caprivi bomo videli, kaj bodo mladi igralci uspeli narediti v sosednji vasi. Ob 9. uri naj se vsi zberejo na trgu v Štandrežu za odhod na kraj tekme.

D. R.

NAMIZNI TENIS

PRVENSTVO B LIGE

Borovci jutri proti T T Merano

Borovci odpotujejo danes v Merano s trdnim namenom, da se bodo vrnili domov s prepričljivo zmago in ostali tako še dalje na vrhu lestvice namiznoteniškega prvenstva B lige.

Ekipo TT Merano še ne poznamo, ker bo letos prvič nastopila v B ligi, potem ko je gladko zmagala na lanskem meddeželnem prvenstvu C lige. Vsi igralci meranske ekipe so tretjekategorniki. Razen enega sta ostala dva skoraj brez moči proti našim predstavnikom. Predvidevanja so zato vsa za ŠZ Bor, ki bi morala osvojiti tekmo s precej visokim izidom (7:2 ali 8:1).

Druga tržaška ekipa, ki letos nastopa v B ligi in sicer CGS bo igrala v nedeljo v Trevisu proti tamkajšnji ekipi Brooklyn. Slednja ekipa je skupaj z Borom tudi glavni favorit za osvojitev prvega mesta v tej skupini. CGS bo imel zato zelo težko nalogo, lahko pa preseneti in celo zmaga. S tem bi naredili istočasno uslugo slovenski ekipi, ki je prejšnjo nedeljo že premagala CGS s 6:3 in bo z Brooklynom igrala 17. decembra v Trstu.

Ekipa ŠZ Bor odpotuje danes popoldne v postavi Edi Bole, Edi Košuta in Adrijan Tavčar.

Prejšnjo nedeljo se je pričela tudi A liga, ki je dala že v prvem kolu veliko presenečenje. Mislimo tu na nepričakovan poraz tržaške ekipe La Soffitta, lanskega ekipnega državnega prvaka. V Trstu jih je namreč premagala ekipa ATA ACLI iz Asole z visokim rezultatom 7:2. Za Soffitto so igrali Sergio Durazzano, Boris Košuta in Flavio Floreani. Najslabše je igral Durazzano, državni reprezentant, ki je klonil vsem trem nasprotnikom. Nič boljše ni igral niti Boris Košuta, ki je izgubil kar dve tekmi, medtem ko bi moral v normalni formi odpraviti vse tri nasprotnike. Zadovoljili je edino Floreani z zmago nad Cappellinijem.

Kot znano igra letos Boris Košuta za drugo tržaško ekipo La Soffitta, že v naslednji sezoni pa se bo Boris vrnil v naše vrste. Razlog tega prestopa je v glavnem ta, da Košuta (študira v Rimu za profesorja telovadbe) ne bi mogel igrati z Borom v B ligi, ker ne bi dobil dopusta. Dopust pa lahko dobi za tekmovanja A lige. Da bi zato dali možnost nastopanja našemu najboljšemu pingpongašu tudi v tej sezoni, bo Boris igral za ekipo italijanskih prvakov.

T-ar

NOGOMET

PRVENSTVO III. KATEGORIJE

V Boljuncu in Nabrežini zanimiva slovenska derbija

Prvenstvo III. amaterske kategorije, ki nam je prejšnjo nedeljo prineslo prva presenečenja, se bo jutri nadaljevalo s petim kolom, med katerim bosta kar dva slovenska derbija.

Boljunško igrišče bo prizorišče Primorcem. Brežani so z moralo na višku, saj so v nedeljo premagali favorite za končno zmago. Vrhu tega je njihov napad zelo učinkovit, obramba, z vratarjem vred, pa izredno gotova.

Drugi derbi bo v Nabrežini med Primorjem in Unionom. Obe enajsterici sta trenutno na drugem mestu lestvice. Prav zaradi tega je težko izreči kako predvidevanje. Dejstvo je, da Prosečani v zadnjih kolih niso preveč navdušili, Podlonjerci pa so se postopoma izboljšali. Zato je možen vsak izid, ker smo prepričani, da se bosta obe enajsterici močno potrudili. Bodo morda navijači Primorja igrali tokrat glavno vlogo?

Bazoviška Zarja bo imela jutri v gosteh enajsterico iz Nabrežine. Srečanje bo brez dvoma zelo zanimivo, posebno še, če pomislimo na nedeljske izide teh dveh jutrišnjih nasprotnikov. Zarja je nepričakovano spravila na kolena moštvo iz Trebč, Aurisina pa je morala kloniti bolj inteligentni igri Brežanov. Seveda bodo skušali Nabrežinci popraviti slab vtis z zmago, Bazovci pa so brez dvoma bolj skromni in bi se gotovo zadovoljili le s točko. Jasno je, da bodo igralci Zarje napeli vse sile in ker bo jutri ponovno oblekel dres Baldassin, ni mogoče že vnaprej izključevati presenetljivega zavrtljaja.

B. R.

V Klubu poslancev v Ljubljani

Včeraj podeljene Bloudkove nagrade

LJUBLJANA, 24. — Ob navzočnosti družbeno-političnih in športnih osebnosti Slovenije in Ljubljane so nocoj podelili v klubu poslancev Slovenije Bloudkove nagrade in plakete kot priznanje za največje uspehe in dosežke na področju športa in telesne kulture.

Bloudkove nagrade 400.000 starih dinarjev so dobili strokovnjak za telovadbo in dolgoletni trener Mira Cerarja Boris Gregorka, bivši jugoslovanski državni reprezentant Stanko Lorger, šahovski velemojster Vasja Pirc, ki prav letos proslavlja 40. obletnico osvojitve velemojstrskega naslova, športni delavec in predsednik jugoslovanskega Olimpijskega odbora Zoran Polič, predsednik Planinske zveze Slovenije Miha Potočnik, društvo Partizan-Narodni dom (Ljubljana) in železničarsko športno društvo Maribor. Poleg tega je odbor razdelil 19 plaket športnim delavcem in športnikom in dve plaketi športnim društvom.

Enajsterica Primorca iz Trebč

BREG PRED VRATI

Trebence čaka najboljša ekipa

Jutri se bodo srečali Trebenci v Boljuncu ob 14.30 z do sedaj najboljšo ekipo III. amaterske kategorije, z Bregom. Za Trebence bo to gotovo zelo trda in naporna tekma, ker vemo, da ima Breg dobro pripravljene igralce ,tako v tehničnem izvajanju kot v atletski zmogljivosti. Poleg tega bo igral Breg na domačem igrišču. Primorec ima torej malo moznosti da zmaga, skoraj bi rekli nobene. Ne smemo pa misliti, da je Primorec, samo zato, ker je skoraj zadnji v lestvici, tudi stvarno najslabši. Nasprotno, v tekmah v katerih smo jim do sedaj sledili, smo videli sposobne in izkušene igralce, ki bi lahko mnogo več doprinesli svoji ekipi. To kar še manjka trebenski enajsterici je določen sistem igre, po katerem naj bi se ravnali, razporedili svoje funkcije ter izvajali akcije po naprej določeni shemi. V skupni povezavi ni še prišla njihova igra do izraza, vsaj toliko ne, da bi z njo želi konkretne uspehe.

Vsekakor se bo moral Breg tudi s to navidezno slabo enajsterico trdo boriti, ker bodo tudi Trebenci stopili na igrišče z vso odločnostjo, kajti dobro se zavedajo kakšen nasprotnik jih čaka, čeprav ni njihova morala po zadnjih neuspehih na višku. Tekma bo gotovo zanimiva, potencialna moč Primorca bo prišla bolj do izraza, v kolikor bodo znali izrabiti svoje sposobnosti v konstruktivni povezanosti.

K. R.

Tako jutri moštva na igriščih

- **VARESE**
  Da Pozzo; Sogliano, Maroso (Borghi); Dellagiovanna, Picchi, Cresci; Leonardi, Tamborini, Anastasi, Burlando, Vastola.
- **ROMA**
  Ginulfi; Robotti, Carpenetti; Pelagalli, Cappelli, Losi (Ossola); Jair, Ferrari, Taccola, Peirò, Capello.
- **ATALANTA**
  Valsecchi; Pesenti, Poppi; Tiberi, Cella, Signorelli; Danova, Salvori, Savoldi, Dell'Angelo, Rigotto.
- **BRESCIA**
  Brotto; Fumagalli, Botti; Rizzolini, Tomasini, Casati; Salvi, D'Alessi, Troja, Schutz, Braida (Gilardoni).
- **INTER**
  Sarti; Burgnich, Facchetti; Bedin, Landini, Monaldi; D'Amato, Domenghini, Nielsen, Suarez, Bonfanti.
- **SPAL**
  Cantagallo; Stanzial, Tomasin; Pasetti, Bertuccioli, Reja; Massei, Bigon, Rizzato, Parola, Brenna.
- **LR VICENZA**
  Negri; Volpato, Rossetti; Gregori, Piampiani, Carantini; Bicicli, Gori, Vinicio, Demarco, Fontana.
- **MILAN**
  Belli; Anquilletti, Schnellinger; Trapattoni, Malatrasi, Rosato; Prati, Lodetti, Sormani, Rivera, Mora.
- **MANTOVA**
  Girardi; Scesa Corsini; Pavinato, Spanio, Giagnoni; Spelta, Catalano, Di Giacomo, Michell, Salvemini.
- **TORINO**
  Vieri; Poletti, Fossati; Puia, Agroppi, Bolchi; Carelli, Ferrini, Combin, Moschino, Facchin.
- **JUVENTUS**
  Anzolin; Salvadore, Leoncini; Bercellino I., Castano, Sacco; Favalli, Del Sol, Zigoni, Cinesinho, Menichelli (Simoni).
- **FIORENTINA**
  Albertosi; (Superchi); Rogora, Mancin; Bertini, Pirovano, Brizi; Maraschi, Merlo, Brugnera, De Sisti, Chiarugi (Amarildo).
- **SAMPDORIA**
  Battara; Dordoni, Delfino; Carpanesi Morini, Vincenzi; Salvi, Novelli (Vieri), Cristin, Frustalupi, Francesconi.
- **CAGLIARI**
  Pianta; Martiradonna, Longoni; Cera, Vescovi, Longo; Nenè, Rizzo, Boninsegna, Greatti, Riva.
- **BOLOGNA**
  Vavassori; Furlanis, Ardizzon; Guarneri, Roversi, Fogli; Perani, Bulgarelli, Clerici (Pace), Turra, Pascutti.
- **NAPOLI**
  Zoff; Nardin, Pogliana, Stenti, Panzanato, Bianchi; Canè, Juliano, Orlando, Altafini, Barison.

VATERPOLO

ZAGREB, 24. — V prvi tekmi zagrebške izločilne skupine za pokal prvakov v vaterpolu je Pro Recco (Genova) premagal sofijski Septemvri 6:4 (1:1, 1:0, 3:1, 1:2), v drugi tekmi prvega dne pa je jugoslovanski prvak Mladost iz Zagreba odpravil z 9:2 (2:0, 1:0, 2:2, 4:0) Barcelono.

ODBOJKA

MOŠKA B LIGA

Drevi v Padovi Pagnin-Bor

V tretjem kolu moške odbojkarske B lige bodo morali borovci v Padovo, kjer jih čaka težka preizkušnja s tamkajšnjimi gasilci. Kot znano je ravno ta ekipa tista, ki vsako leto prekriža Boru račune.

Od 8 odigranih tekem s Pagninom, so jih plavi zmagali 3, izgubili pa 5. Za statistiko je zanimivo, da so borovci izgubili vseh zadnjih 5 srečanj. To se pravi, da prihodnji nasprotnik Bora iz leta v leto stalno napreduje. Da ne bi mislili, da so naši predstavniki vedno na isti višini, moramo povedati, da je imel Pagnin z njimi, poleg velike sreče (lani se je n.pr. med tekmo poškodoval Orel in Jurkič je ravno dan prej zbolel), vedno pristranskega sodnika. V padovski športni palači je namreč tako ozračje, ki bi ga lahko primerjali z madridskim: številno občinstvo, ki stoji okoli sodnikovega stola in mu med vso tekmo kriči in ga zmerja, če ne sodi v korist njihovih igralcev.

Težka naloga torej za naše predstavnike, ki postaja skoro brezupna, če pomislimo na njihov sobotni nastop. Med tednom pa so plavi pridno in dobro delali in večina igralcev se je opomogla od sobotne krize. Na zadnjem treningu, v četrtek, so igrali tudi trening-tekmo proti mešani postavi Borovih rezerv in Krasa. Sistem četrtega na mrežo so dobro obvladovali in še posebno koristno so igrali v napadu.

Za nocojšnjo tekmo bo imel trener in igralec Jurkič na razpolago naslednje igralce: Uršič, Vodopivec, Fučka, Orel, Mijot, Klavdij Veljak in Plesničar. Tudi tokrat ne bo igral Valter Veljak, zaradi težav z vojaščino.

eddy

UMETNO DRSANJE

GRENOBLE, 24. — Francoz Patrick Perà je po obveznih vajah v umetnostnem drsanju predolimpijskega tedna v Grenoblu v vodstvu pred nevarnim Američanom Timothyjem Woodom. Italijan Stefano Bargavan je na 15. mestu, medtem ko je skupno z Emanuelo Gianolijevo po obveznih vajah v parih na 8. mestu.

Začasna lestvica posameznikov je po obveznosti izvedbah naslednja:
1. Patrick Perà (Fr.) 1.101,6 točke
2. Timothy Wood (ZDA) 1.000,1
3. Gunther Anderl (Av.) 976,6
4. Gunther Zoller (V. Nem.) 959,9
5. Marjan Filc (ČSSR) 951,8

Pari
1. Gundrun Hauss - Walter Haefner (Z. Nem.) 98,8 točke
2. Tamara Moskvina - Aleksej Mičin (SZ) 98,6
3. Janiva Poremska - Piotr Scypa (Polj.) 97,5

MEMORIAL M. FILEJ

STRELJANJE

Pretekli četrtek in petek je bilo v prostorih Katoliškega doma tekmovanje v streljanju. Obisk je bil precej številen, saj se je vpisalo 32 posameznikov in 9 moštev. Pri posameznikih je imel vsak tekmovalec na razpolago štiri poskusne strele in 6 tekmovalnih, pri moštvih pa dva poskusna in 6 tekmovalnih.

Izidi so bili naslednji:

MLADINCI
1. Karel Brumat točk 25
2. Marjan Vončina 24
3. Rudi Pavšič 24
4. Pino Colangelo 23

ČLANI
1. Marjan Terpin 28
Štefan Vogrič 28
3. Maks Gorjanc 27
4. Brezigar, Hlede, Jožko Maraž, Davorin Maraž 26 točk

DEKLETA
1. Neda Dornik 24

MOŠTVA
1. Števerjan A (Hladnik, Terpin, Maraž J.) 76 točk
2. Corno (Vončina, Brumat, Gorjanc) 73
3. Dijaški dom A (Sossou, Pavšič, Jussa) 72

Totocalcio

Atalanta — Brescia	1		
Bologna — Napoli	1	X	2
Inter — Spal	1		
Juventus — Fiorentina	1	X	
Vicenza — Milan	2		
Mantova — Torino	1	X	
Sampdoria — Cagliari	X	2	
Varese — Roma	2	X	1
Catania — Palermo	1	X	
Pisa — Genoa	1		
Reggina — Catanzaro	1		
Arezzo — Sambened.	1		
Carrarese — Spezia	1		

TOTIP

1. — prvi	1	1	
drugi	X	2	
2. — prvi	1	1	
drugi	2	1	
3. — prvi	1		
drugi	X		
4. — prvi	1		
drugi	2		
5. — prvi	2	1	
drugi	1	2	
6. — prvi	X	X	2
drugi	2	1	X

ILJA ERENBURG

SREČANJA S SODOBNIKI

(Odlomki iz knjige «Ljudje, leta, življenje»)

Jean-Richard Bloch

Verjetno je takšna biografija dovolj običajna za ilegalca, komunista. Toda za pisatelja je izjemna, jaz pa sem že govoril, da je bil Jean-Richard predvsem umetnik. V Moskvi je na prvem kongresu pisateljev omenil, v čem je poslanstvo ljudi te obrti, ki se mu je zdela najlepša: «Pisatelj ni samo uradni proslavljavec dokončanih del. Če bi bilo tako, bi igral nekolikanj smešno vlogo in kaj kmalu zaslužil ironično zvanje «inšpektorja dokončanih del». Spremenil bi se v družbenega parazita; takšne so imeli na dvorih starih kraljev in njihovo delo je bilo v proslavljanju... Na srečo imajo pisatelji drugačno poslanstvo!» Že v tem govoru je Bloch nastopil proti kanonizaciji lažnivih klasičnih oblik, ki je začela postajati opazna v govoru Ždanova: «Kakršnakoli naj je struktura družbe, vedno bodo umetniki, ki uporabljajo obstoječe forme in drugi, ki iščejo nove oblike. Med letalci so pogumni in piloti izvrševalci, ki vodijo serijska letala, imamo pa tudi druge — preizkusne pilote. Neizbežno in tudi nujno je, da imamo pisatelje za milijone bralcev, za sto tisoč bralcev in za pet tisoč.» Blochu pa se je hotelo, da bi bil preizkusni pilot in povedati tisto, česar pred njim še niso dejali, toda vojna ima svoje zakone; pisal je o tem, o čemer so pisali ševilni, da je Muenchen izdajstvo, da ne smemo živeti pod fašističnim jarmom, da hoče ameriško zlato nadomestiti nemški meč. Bil je puntar, moral pa se je podrejati vojaški disciplini. To je počenjal z nasmehom, ko pa je ostal sam s seboj, je «nadomestil» oči zgleднega vojaka in optimista s svojimi očmi, očmi usodi zapisanega umetnika.

Ne spominjam se, kdaj sem se bil seznanil z njim, zdi se mi, da je bilo to 1926. ali 1927. leta. Takrat se nisva pogostokrat videvala, toda zato sva se dolgo in odkrito pogovarjala. Imam ohranjen izvod «Usode stoletja» s posvetilom Jeana-Richarda in iz njega razberem, da me je imel 1932. leta za prijatelja. Potem so najini odnosi postali še tesnejši. Zbližalo naju je tudi družbeno delo: priprave za protifašistični kongres, za obrambo Španije, borba proti prihajajočemu fašizmu. Ko sem v začetku 1940. leta zbolel in sameval v Ulici Cotentin, sta me Blocha obiskovala in opogumljala. Med vojno pa smo se v Moskvi pogosto srečavali. Spominjam se jutra, ko je prišla prva novica o vstaji v Parizu. Še tisti hip sem stekel k Blochu. Jean-Richard ni mogel zaradi razburjenja ničesar reči, samo objel me je. Kaj naju je zbližalo? Da, tisto, o čemer sva redko govorila: skupnost usode.

Jean-Richard je pisal: «Ali je treba govoriti, da Sovjetska zveza ni raj in da tam ni mogoče srečati drugih, razen pravičnikov...» Ni bil slepec. V knjigo «Moskva-Pariz» je vključil članek «Ilja Erenburg — naš prijatelj». Pravkar sem jo prebral in našel epizodo, ki sem jo sam bil že pozabil. Leta 1944, ko sem govoril o vandalizmu fašistov, sem naštel nekaj porušenih umetniških spomenikov in na koncu omenil Picassova platna, ki so jih bili zrezali mladi fašisti. Bloch je pisal: «Triinosemdeset ruskih umetnikov akademske smeri je podpisalo protest proti nesramnosti — kako je mogoče postaviti poleg zakladov nacionalne umetnosti «Picassove grdobe»! Seveda je to malenkost, a vseeno je jezila Blocha. Jezilo ga je tudi marsikaj drugega. Če si se vendar lahko znašel v enem, si bil prisiljen verjeti na besedo tudi v drugem. To, da je Picasso velik umetnik, je vedel in ga drugače prepričati ni bilo mogoče. Nekoč je bil slišal v tramvaju razgovor o tem, «da imajo Židje rajši Taškent kot bojišče». Mirno je odvrnil, da je bil v času Dreyfusove afere šolar in da je dajal zaušnice bodočim fašistom. Videl je nadute birokrate in podkupljence; nekajkrat mi je pravil, da so družine borcev, ki jim ne nudijo pomoči. Toda odkod bi mogel vedeti, da Tuhačevski ni bil izdajalec, temveč žrtev? Bloch je bil vojak, armadi je poveljeval Stalin in vojak ne sme dvomiti v razum in vest poveljnika. Verjel je v verzijo o «peti koloni». Začel je pisati Stalinovo biografijo. Saj je vendar vedel, da se vojna nadaljuje... Po njegovi smrti je časnik «Çe Soir» nadaljeval z izhajanjem in februarja 1953. leta so v tem časniku v zvezi z aretacijo moskovskih zdravnikov tiskali članke Paula Hervéja (ki je bil takrat komunist, nekaj let kasneje pa je začel razkrinkovati «nemoralnost komunistične partije») — članke, ki so spominjali na znane «protokole sionskih modrecev», ponaredek, sestavljen kot eden izmed predhodnikov Hitlerja. Na srečo Bloch tega ni videl.

S čim se je tešil v urah, ko je vse presegalo njegove moči? Včasih je pisal verze. Včasih je verze prevajal. Med prvo svetovno vojno je kot ranjenec, v poljski bolnišnici, začel prevajati Goetheja. V letih druge svetovne vojne je prevajal drugi del Goethejevega «Fausta». S tem je veliko povedanega.

Sicer pa je dobrota prirojena lastnost in resnično je odstotek dobrih in zlih isti med ljudmi različnih prepričanj; toda meni se zdi, da je bila dobrota med fašisti skoraj pomanjkljivost, spačenost kot pa krepost. Kako se je lahko počutil dobri esesovec v Osvienczimu? Nihče se ne bo začudil, če je kapitalist, ki prezira svoje konkurente, zlohoten človek. Toda besede «bil je zlohoten komunist» ne predirajo samo ušes, temveč tudi žalijo vest. In tako je bil Jean-Richard človek izredne dobrote.

Celo najstrastnejši nasprotnik determinizma ne bo skušal ugotavljati, da človek svobodno izbira epoho. J.R. Bloch je pisal: «Zdaj je čas za vojne dopisnike, ne pa za pisatelje, za vojake, ne pa za zgodovinarje, za dejanja, ne pa za razmišljanja o dejanjih.» V teh besedah ni samo tragedija Blocha, v njih je prav tako pojasnilo in opravičilo našega pokolenja.

Antonio Machado

Kmalu po prihodu v Barcelono, mislim da je bilo to na predvečer novega leta, sem odšel k pesniku Antoniu Machadu — prinesel sem mu bil francosko kavo in cigarete. Machado je živel s staro materjo v predmestju, v majhni in mrzli hiši. Med poletjem sem pogosto bival pri njih. Machado je bil videti slab, že zgrbljen. Redko se je bril in je zato bil videti še starejši. Star je bil triinšestdeset let in težko je hodil. Samo oči je imel vedre in živahne. Ohranil sem si zapisek o poslednjem srečanju z njim: «Machado je bral odlomke iz Elegije Jorge Manriqua: Naše življenje so reke, a smrt je morje, ki sprejema toliko rek, kamor se zlivajo naša radost in žalost, vse, zaradi česar človek živi.» Potem je dejal o smrti: «Vsa stvar je v tem, kako umreti. Treba se je lepo smejati, pisati lepe verze, lepo živeti in — umreti lepo.» Naenkrat se je nasmehnil kot otrok in dodal: «Če je igralec doumel vlogo, potem mu je tudi lahko zapustiti oder...»

Antonio Machado je umrl patetično, čeprav je bil najskromnejši pesnik, kar sem jih srečal v življenju. Ko so fašisti prišli v Barcelono, je vzel staro mater in skupaj z njo krenil po strahotnih poteh obmejnega pasu. V izgnanstvu je živel samo tri tedne. Pesnik je umrl v malem mestecu Colliouru, odkoder je videti španske planine. Mati je preživela sina samo za dva dni. Machado ni mogel več živeti. Zdaj je na vsem svetu priznan kot največji španski pesnik tega stoletja.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČISKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst